

The AAK logo is positioned in the top right corner of the page. It consists of the letters 'AAK' in a bold, blue, sans-serif font. The background of the entire page is a close-up photograph of several golden-brown, braided breads, likely challah, resting in a woven basket. The breads are topped with a mixture of coarse salt and black poppy seeds. A blue and white checkered cloth is visible at the bottom of the basket. A white diagonal line runs from the top right towards the bottom left, separating the logo area from the rest of the page.

AAK

Årsrapport
2010

Omslaget:

Food Ingredients är AAKs största affärsområde. AAK levererar från sin ledande position vegetabiliska alternativ till bageriindustrin. Produktutvecklingen sker i tätt samarbete med kunderna.

6-7 AAKs vision, strategi och mål

Genom att med kompetensen om vegetabiliska oljor som bas utveckla produkter med högt värdeinnehåll, skall AAKs produkter bli förstahandsvalet för kunderna och addera värdet till kundernas produkter.

8-9 Styrelsens ordförande summerar

Melker Schörling summerar 2010 års verksamhet.

10-11 Koncernchefen kommenterar

Arne Frank beskriver året då basen byggts för en starkare expansion utomlands. Koncernledningen har förstärkts och ett fortsatt utvecklingsarbete med hållbar respekt för omvärlden har drivits.

12-13 Affärsmodellen

Grunden i AAKs verksamhet är att förädla naturliga råvaror som hämtas främst i Västafrika och Asien men också i Europa och Amerika för att förädlas till hälsosamma produkter med bas i vegetabiliska fetter. Produktionen sker i tio anläggningar världen över.

14-21 AAKs tre affärsområden

Food Ingredients

Food Ingredients är det största affärsområdet i AAK. Efterfrågan från kunder har ett allt starkare tryck på hälsosamma produkter, i allra högsta grad från slutkonsumenterna. Därför driver AAK utvecklingen mot transfettfria alternativ och med respekt för hållbar utveckling. Engagemanget inom Roundtable on Sustainable Palmoil är ett exempel på detta.

Chocolate & Confectionery Fats

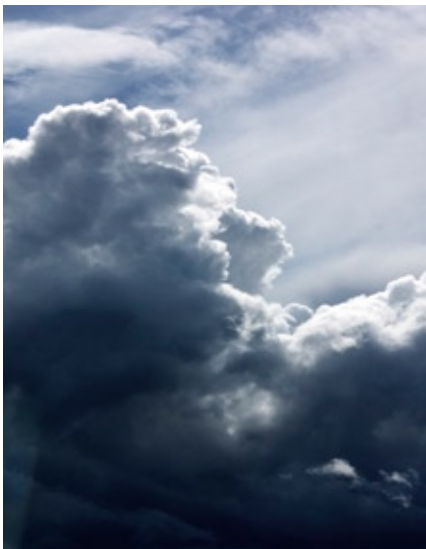
AAK är en ledande producent av ersättningsfett för kakaosmör i en värld där efterfrågan på kakaobaserade konfektyrprodukter växer och möter en begränsad tillgång på kakao-bönor. Shea från Västafrika har vuxit fram som en betydande råvara och dess unika egenskaper kommer också till användning i kosmetikprodukter, som också ingår i affärsområdet.

Technical Products & Feed

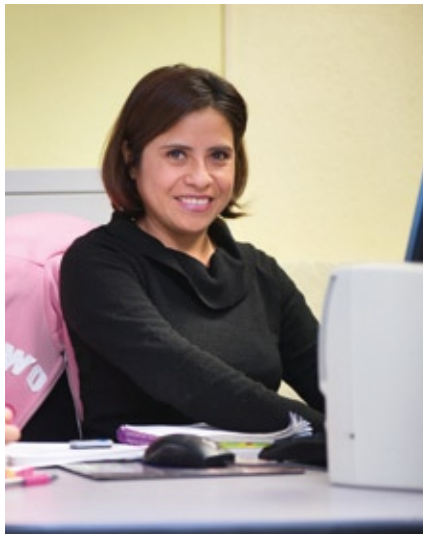
Tillgången på vegetabiliska smörjoljor till maskinparken för skogsbruk är betydelsefull när man arbetar med respekt för hållbarhet och natur. Smörjoljor på vegetabilisk bas skadar inte naturen i vilken de har sitt ursprung.

Djurfoder är en annan del av verksamheten inom affärsområdet. Främsta fördelar är ett garanterat salmonellafritt foder till kreatur.

22-23 Risker och hot

En verksamhet som AAKs är utsatt för risker och hot från flera håll. Lång tid mellan skörd och produktion ställer krav på noggrann kontroll av valutaexponeringar. Företaget är beroende av störningsfria transporter och med stor verksamhet i livsmedelssektorn är noggrannhet i alla produktionsled viktig.

24-25 Medarbetare

Personalfrågorna hanteras med omsorg och har idag sin förankring upp i koncernledningen. Företaget kan bara växa med sin personal. Ett socialt ansvar med respekt för individers rättighet är därför en viktig bas för att kunna utveckla företaget.

26-31 Corporate Social Responsibility

Dessa frågor blir allt viktigare för att kunna driva verksamheter i en alltmer komplicerad medveten värld. AAK gav under 2010 ut sin första separata redovisning baserad på ett internationellt index – GRI – där företagets verksamhet kan ur hållbarhetsperspektivet mätas med andras verksamheter. En särskild redovisning kommer även att produceras under år 2011.

32-33 Presentation av Styrelse

34-35 Presentation av Koncernledning

36 Ordlista

37 Adress

AAK på 60 sekunder

- AAK har lång erfarenhet – mer än 100 år – av vegetabiliska oljor. Med denna kompetens som bas förädlar man oljor till ett brett spektrum av användningsområden. I huvudsak återfinns kunderna inom livsmedels-, konfektyr- och kosmetikindustrin men även som smörjmedel för exempelvis maskiner inom skogsindustrin. Rapsmjöl återfinns som ingrediens för kreatursuppfödning.
- I huvudsak förekommer produkterna som insatsvaror inom ovan nämnda industri-sektorer, men i växande del även under egna varumärken till konsument.
- Utveckling av nya produkter sker i tätt samarbete med kunderna och AAKs produkter skall vara förstahandsvalet för de kunder som för sin produktion är beroende av vegetabiliska fetter av hög förädlingsgrad. Produkterna används som ersättning för mjölkfett och kakaosmör, transfria lösningar för fyllningar i choklad- och konfektyrprodukter samt inom kosmetikindustrin.
- Ett exempel på den höga förädlingsgraden är företagets vegetabiliska fett för modersmjölksersättning, som till sina egenskaper ligger nära den naturliga modersmjölken.
- AAKs produkter kommer från växtriket och är förnyelsebara. Det innebär en minimal belastning på miljön. Ett bra exempel på detta är AAKs produkter som smörjmedel för exempelvis skogsmaskiner. De restprodukter, som lämnar maskinerna vid produktionen och hamnar i naturen skadar inte miljön.
- Råvarorna hämtas från bland annat Asien och Västafrika. AAK engagerar sig för hållbar utveckling och är en av initiativtagarna till RSPO, Round Table on Sustainable Palm Oil, och Green Palm Ltd. Därigenom bidrar AAK till att palmoljan endast utvinns genom en naturlig utveckling av jordbruket utan rovdrift.

- AAK är organiserat i tre affärsområden, Chocolate & Confectionery Fats, Food Ingredients och Technical Products & Feed.
- Huvudkontoret finns i Malmö och med nära tillgång till Kastrups flygplats.
- Produktionsanläggningar finns i Danmark, Mexiko, Nederländerna, Storbritannien, Sverige, Uruguay och USA.
- AAK är representerat med inköpskontor och försäljningskontor på flera nyckelplatser i världen.
- Moderbolaget AarhusKarlshamn AB är ett svensktregistrerat aktiebolag med säte i Malmö. Företagets aktie är noterad på NASDAQ OMX Stockholm inom segmentet Mid Cap och sektor Konsument Dagligvaror.

2010 i sammandrag

- Ett nytt företagsprogram "AAK Acceleration" har lanserats. Programmet bygger på vår befintliga specialiseringsstrategi, men med större fokus på det praktiska genomförandet fokuserande på tillväxt och resultatutveckling på medellång och lång sikt.
- Prioriterade tillväxtområden i AAK Accelerations projekt: Bakery, Dairy, CCF, Infant Nutrition (Barnmat), Food-Service, Merger Acquisition, Fast growing economies like – China and Brazil. Vidare stort fokus på produktivitet och effektivitet samt Human Resources.
- Vid en extra bolagsstämma beslutades i enlighet med styrelsens förslag, om genomförande av ett incitamentsprogram för ledande befattningshavare och nyckelpersoner genom utgivande

av högst 1.500.000 teckningsoptioner som berättigar till teckning av motsvarande antal nya aktier i AarhusKarlshamn AB. Högre chefer och nyckelpersoner har till marknadspris investerat i ett aktieoptionsprogram. Dessa har idag tillsammans cirka drygt 1.000.000 optioner.

- Arne Frank tillträdde den 6 april som verkställande direktör och koncernchef.
- David Smith utses till Vice President European Supply Chain.
- Anne Mette Olesen utses till Vice President Human Resources, Communications och CSR.
- Torben Friis-Lange utses till chef för affärsområde Chocolate & Confectionery Fats.

- Bo Svensson blir ansvarig chef för affärsområde Technical Products & Feed.
- Karsten Nielsen utses till global teknisk chef.
- Edmond Borit, Managing Director AAK South America, Jean Marc Rotsaert, President AAK USA, Octavio Diaz de León, Managing Director AAK Mexico tar också plats i koncernledningen.
- AAK producerade för första gången en tryckt version av sitt hållbarhetsarbete med rubriken AAK i världen.
- I november inbjöds analytiker, media och investerare till en kapitalmarknadsdag i Stockholm. Ett 60-tal deltagare fick en grundlig genomgång av koncernens förvaltning och framtid.

Operationella nyckeltal (Mkr om inget annat anges)

	2010	2009	2008	2007	2006
Bearbetningsersättning	3.625	3.744	3.644	3.134	2.723
Bearbetningsersättning per kilo, kr	2,51	2,61	2,36	2,12	1,90
Rörelseresultat	824	827	851	653	455
Rörelseresultat per kilo, kr	0,57	0,58	0,55	0,44	0,32
Resultat per aktie, kr	14,15	10,14	10,80	8,53	6,32
Avkastning på operativt kapital, %	13,1	12,6	11,0	10,9	7,8

Finansiella nyckeltal inklusive IAS 39 och engångsposter (Mkr om inget annat anges)

Nettoomsättning	14.808	15.884	17.207	13.005	10.929
Rörelseresultat	882	1.475	151	646	342
Investeringar	335	316	396	712	501
Operativt kassaflöde efter investeringar	426	1.952	-370	-1.083	-325
Nettoskuld	2.634	3.186	5.112	4.273	3.026
Soliditet, %	34	35	25	28	33
Nettoskuldsättningsgrad, ggr	0,83	1,08	2,15	1,75	1,31
Resultat per aktie, kr*	15,26	20,19	0,04	7,67	4,18

* Beräkningen av resultat per aktie har beräknats på ett vägt genomsnittligt antal utestående aktier under 2010. Definitioner, se sid 55 i Årsredovisning. Årsstämma, se sid 62 i Årsredovisning.

“The first choice for value-added vegetable oil solutions”

Visionen består av tre viktiga delar:

Förstahandsvalet

- ◆ Förstahandsvalet för våra intressenter: kunder, anställda, leverantörer och aktieägare.
- ◆ Vi strävar efter att bli våra kunders förstahandsval. Detta kräver att vi är konkurrenskraftiga, att vi har en jämn kvalitetsstandard och att vi är en ytterst pålitlig leverantör.
- ◆ Förstahandsvalet handlar även om tid. Vi strävar efter att ha en snabb marknadsåterkoppling vad gäller nya värdeskapande lösningar.

Värdeskapande lösningar

- ◆ Vi säljer helhetslösningar, inte bara produkter.
- ◆ Våra värdeskapande lösningar är baserade på våra expertkunskaper om kundernas behov.
- ◆ En värdeskapande lösning är inte bara en slutprodukt utan också en komplett samling av serviceåtgärder. Detta inkluderar kundanpassning, problemlösning, marknadsrådgivning, leveranssystem, teknisk support och annat som krävs för att möta kundernas behov.
- ◆ Vi strävar efter att öka vår del av de värdeskapande lösningarna jämfört med försäljning av enkla oljor.

Vegetabiliska oljor

- ◆ Detta är vår kärnverksamhet.
- ◆ Vår verksamhet är uppbyggd kring vegetabiliska oljor.
- ◆ Vi erbjuder ett brett utbud av produkter och service relaterat till vegetabiliska oljor.

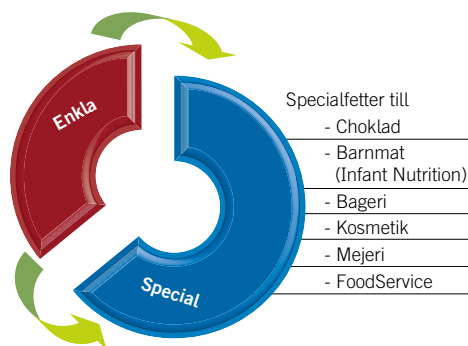
Strategi och mål

Den grundläggande strategin för AAK är att i allt större utsträckning utveckla produkter som möter ett växande behov av kvalitetsprodukter med högre värdeinnehåll i syfte att minska beroendet av enkla produkter med förhållandevis låga marginaler.

AAK jobbar nära kunderna för att tillsammans med dem analysera behov och marknadsförutsättningar för att kunna erbjuda tilltalande lösningar, som stärker kundernas konkurrensförmåga och som erbjuder bättre affärsmöjligheter. Denna strategi har resulterat i ett antal nya produkter, som öppnat upp affärsmöjligheter inom bagerinäringen, konfektyr- och kosmetikindustrin.

AAKs produkter marknadsförs endast undantagsvis mot konsumenter. En viktig del i visionen att vara förstahandsvalet är att erbjuda ett starkt servicepaket för att möta

Från enkla till mer specialprodukter

kundernas behov av lösningar på produktutveckling, marknadsfrågor och transportlösningar. Det är områden där AAKs djupa kompetens inom området vegetabiliska oljor i samarbete med kunden kan resultera i nya produkter och öppna upp för nya affärsmöjligheter.

Expansion genom organisk tillväxt och förvärv

AAK har genomgått stora förändringar under de senaste 12 månaderna. Med en plattare organisation och utökad ledningsgrupp blir beslutsvägarna kortare och det ger en betydande vitalisering av organisationen. Det här präglar Arne Franks satta att arbeta. Samtidigt har det kommit ny energi till de projekt, som syftar till att effektivisera produktionen vid de två fabriker i Karlshamn och Aarhus. Det handlar om att se till att företaget har rätt kostnadsläge i jämförelse med våra stora konkurrenter ute i Europa. Det glädjer mig att se att detta arbete går enligt plan och att det finns en förståelse vid båda dessa orter för behovet att kunna möta konkurrensen.

Vi har glädjen att vara i en bransch där det finns en kontinuerlig tillväxt om man ser till världen i dess helhet. Vi i styrelsen är mycket positiva till AAKs expansionsplaner både genom organisk tillväxt och därmed sammankopplade investeringar i produktionskapacitet och genom förvärv. AAK har idag en utmärkt plattform för att kunna göra tilläggsförvärv på flera geografiska marknader.

Finansiellt står AAK starkare än på länge med goda kassaflöden och ett bra finansieringsavtal på plats. Nu är det dock viktigt att komma ihåg att bolaget ur kassaflödes-synpunkt är känsligt för förändringar i råvarupriser. Ju högre priser på råvaror desto mer binder vi i lager och kundfordringar. Det

innebär att AAK alltid måste ha en reserv i form av finansieringsutrymme ifall det blir snabba förändringar i råvarupriserna. Det är dock viktigt att påpeka att dessa prisfluktuationer bara påverkar kassaflödet och inte resultatet.

Uthållig hållbarhet

Hållbarhetsfrågor är något som styrelsen tar på högsta allvar. Här arbetar AAK sedan flera år med flera bra förbättringsprojekt. Ett exempel på detta är shea som vi köper i Västafrika. Där finns vi på plats, ute i byarna, med en stor lokal organisation som köper sheanötter vilka plockas av lokalbefolkningen från vilt växande träd. Här kan man verkligen säga att vi bidrar till uthållig tillväxt i en mycket fattig del av världen.

Ledningsfrågor

För oss i styrelsen är en av de absolut viktigaste uppgifterna att hitta rätt VD och ledning. Är dessa personer rätt kommer de i sin tur att omge sig med duktiga människor och motivera dem till att driva företaget framåt. Här har jag sedan många år tillbaka haft uppfattningen att förutom marknadsmässig lön och bonus är det klart fördelaktigt om ledningen äger aktier i bolaget. Då har vi, aktieägare och ledning samma agenda när det gäller att utveckla företaget. Vi har nyligen sjösat ett optionsprogram som syftar till detta. Observera att det är ingen som får något gratis. Alla får köpa optionerna till marknadspris. Går det bra för AAK kan dessa optioner bli värdefulla när man inom en femårsperiod kan utnyttja optionen till att köpa aktier. Går det dåligt blir optionerna värdelösa.

Kontinuerlig tillväxt i branschen

Som jag nämnde tidigare arbetar AAK i en industri som har en kontinuerlig tillväxt. Det kommer givetvis alltid att finnas förändringar i kundmönstret. Här gäller det att hänga med som leverantör och kanske till och med vara med och utveckla den framtida efterfrågan. Det finns dock en stabilitet i vår kundefterfrågan som var mycket tydlig i den finanskrasch som vi såg för något år sedan. Många företag i andra branscher fick se sin försäljning dramatiskt reducerad. Så var inte riktigt fallet för AAK, även om det fanns vissa marknader som såg försvagningar. Vad jag vill säga med detta är att vi i styrelsen med tillförsikt har sett hur pass stabilt AAK

är ur efterfrågesynpunkt. Nu gäller det att under Arne Franks ledning ta bolaget till nästa nivå med lönsam expansion i både produkter och på fler marknader.

Till sist

Till sist vill jag gärna säga några ord om utvecklingen under 2010. Som ordförande och aktieägare är man givetvis aldrig helt nöjd med resultatet. Vad jag däremot är mycket tacksam för är det arbete som AAK har initierat under 2010 för att långsiktigt bygga ett betydligt mer konkurrenskraftigt och mer dynamiskt företag. Jag vill passa på och tacka bolagets alla medarbetare för deras insatser under 2010 och deras ständiga ansträngningar med att göra AAK till ett ännu bättre företag.

Melker Schörling

Koncernchefen Arne Frank kommenterar

Verksamhetsåret 2010 var ett år då vi lade grunden för framtida utveckling

Rörelseresultatet för 2010 var i nivå med våra förväntningar och något högre än marknadens. Framför allt lyckades våra medarbetare inom affärsområde Chocolate & Confectionery Fats att stabilisera en verksamhet som var under stark press i början på året. Övriga verksamheter visade en positiv utveckling avseende såväl volymer, marknadsandelar som lönsamhet.

- Rörelseresultatet för helåret var 824 Mkr (827). Justerat för avyttringar och till fasta växelkurser förbättrades rörelseresultatet med 6 procent till 855 Mkr (810).
- Resultatet per aktie har förbättrats med 4,01 kr eller 40 procent, från 10,14 kr till 14,15 kr.
- Food Ingredients redovisade ett rekordhøgt rörelseresultat för helåret.
- Chocolate & Confectionery Fats mötte som sagt på ett förtjänstfullt vis en ökad konkurrens.

- Technical Products & Feed visade en stark återhämtning.
- Rationaliseringsprogrammet i Skandinavien fortskrider enligt plan.
- Högre chefer och ett antal andra nyckelpersoner har till marknadspris investerat i ett aktieoptionsprogram.
- AAK har under det fjärde kvartalet börjat använda sig av säkringsredovisning. Detta gör att från och med första kvartalet 2011 kommer det inte finnas någon IAS 39 effekt att redovisa.
- Vidare har vi under året också på ett bra sätt tryggt vår kapitalförsörjning för flera år framåt. Vi står nu rustade för såväl höga råvarupriser som en spännande expansion av vår verksamhet.

Kundrelationer

Vi arbetade vidare med alla våra viktiga kundkontakter och med att definiera lösningar åt dem. Därmed fortsatte vi vår vandring uppåt i produkternas värdeinnehåll, kundnytta och högre marginaler. Detta är i linje med vår etablerade specialiseringsstrategi.

Vår kunskap om vegetabiliska oljor och fetter och dess applikationer är världsledande och mångårig. Utvecklingen tillsammans med våra kunder av produkter med unika egenskaper, fortsätter att skapa nya

affärsmöjligheter för både dem och oss. I vår vision har vi betonat att AAK skall vara förstahandsvalet för våra kunder när de söker värdeskapande lösningar baserade på vegetabiliska oljor.

Hållbar utveckling

Idag är den hållbara utvecklingen allt viktigare, för både oss och våra kunder. De möter slutkonsumenten och vi måste garantera en verksamhet med en seriös syn på hållbarhet i alla led. Exempel på detta är vårt engagemang i Roundtable on Sustainable Palm Oil och i Green Palm-verksamheten. AAK har en fortsatt helt ledande roll inom RSPO och driver GreenPalm Ltd. Programmen skall ge slutkonsumenten en solid garanti att produkterna som används har tillverkats med hållbara metoder och på ett miljömässigt korrekt sätt. Vi har fått bra återkoppling på detta arbete från våra kunder och vi avser att fortsätta att driva CSR-frågorna för att AAK skall fortsätta denna viktiga utveckling, till gagn för alla.

AAK Acceleration

Framför allt skulle jag vilja säga att vi under året även har definierat tydligare och mer handlingsinriktat hur vi bäst skall utvecklas och hur vi bäst exploaterar alla våra möjligheter, baserat på AAKs unika kunnande.

Detta arbete har emanerat i ett AAK företagsprogram, "AAK Acceleration"

fokuserande i tolv viktiga initiativ inom "Growth-Efficiency-People" (tillväxt-effektivitet-medarbetare). Baserat på vår befintliga specialiseringsstrategi som ligger oförändrad och nu med AAK Acceleration är vi beredda att ta nästa steg i företagets utveckling.

Kundnytta, fokus på våra kunder, tillväxt, effektivitet och vår syn på alla duktiga medarbetare i vårt bolag och omvärldsfrågorna är styrande för oss. Vi skall mer kraftfullt fokusera på organisk tillväxt när vi har unika produkter eller unikt kunnande. Vi skall också utvecklas i för AAK relativt nya marknader.

Vi måste också fortsätta att starkt och fokuserat driva produktivetsfrågorna – konkurrenterna sitter inte stilla. Vi skall samtidigt samordna för att bli effektivare. Inköp och produktutveckling är sådana områden.

Men inget av allt detta är möjligt utan motiverade och engagerade medarbetare, därför är också några av de tolv initiativen i AAK Acceleration orienterade mot våra mycket kompetenta och duktiga medarbetare.

Ny internationaliserad organisation

I samband med detta har vi också utfört en omfattande organisationsöversikt för att se vilken global organisation som bäst stödjer vår strategi och AAK Acceleration. Resultatet är en mycket mer internationell ledningsgrupp, en väsentligt mer platt organisation med kortare och mer direkta beslutsvägar.

Ledningen finns närmare både våra kunder och våra medarbetare. Jag bedömer att vi samtidigt också erhållit en mycket hälsosam kombination av kompetenta och drivande ledande personer befordrade internt, ett par externa rekryteringar som kommer till AAK med mycket relevanta erfarenheter och som lyckats väldigt bra i tidigare uppdrag och slutligen några mycket kompetenta personer från det "gamla gardet". Tillsammans leder vi nu "Ett AAK" med stor enighet om vad och hur vi bör fokusera.

Baserat på denna starka plattform skall vi fortsätta att skapa ett mycket framträdande företag inom specialoljor och som med stor respekt för de krav ett modernt samhälle kräver av oss alla, skall leda mot ökad kundnytta, tillväxt, ökad lönsamhet och nya möjligheter.

Till sist

Avslutningsvis vill jag rikta ett stort och varmt tack till alla våra kunder som väljer att långsiktigt arbeta tillsammans med oss och till alla våra mycket kompetenta och engagerade medarbetare och sist men inte minst till alla våra aktieägare som tror på oss och som gör denna resa möjlig.

Arne Frank

AAKs kärnverksamhet är vegetabiliska oljor. Den bärande affärsidén är att köpa råvaror över hela världen och förädla dem i någon av de tio produktionsenheterna i Europa, Nordamerika, Mexiko och Uruguay.

Råvarorna är uteslutande från växtriket. Det är välkända produkter som raps, palm, soja, shea, solros och oliver. En stor del av råvarorna kommer från Asien och Västafrika.

AAKs affärsmodell baseras på möjligheten att ta tillvara egenskaperna hos vegetabiliska oljor.

Palmoljan och shean är viktiga ingredienser i företagets strategi att utveckla produkter med större värdeinnehåll i första hand för livsmedelsindustrin, konfektyrindustrin och kosmetikindustrin.

AAKs kunskap om fett är bred och djup. Den är resultatet av decenniers, ja mer än 100 års verksamhet inom ett område som är livsnödvändigt för människor.

- Vi behöver fett. Det ingår i kroppens alla celler. Det behövs för att vi skall kunna bilda hormoner och andra viktiga ämnen i kroppen.
- A-, D-, E- och K är vitaminer som är fettlösliga. Det innebär att det krävs fett för att kroppen skall kunna ta upp vitaminerna.
- Fett ger oss energi. Varje gram fett innehåller nio kilokalorier. Kolhydrater och proteiner innehåller fyra kilokalorier per gram.
- Vi behöver få en tredjedel av dagsbehovet av energin i form av kalorier från fett. Det betyder mellan 60 och 90 gram fett per dag för vuxna.

Fett är ett livsnödvändigt näringsämne. Det finns olika typer fett. I huvudsak delas dessa in i fyra grupper. Mättat fett och transfett höjer kolesterolhalten medan omättat fett sänker den.

- **Mättat fett** finns i animaliska produkter som smör, grädde, mjölk och kött samt i vegetabiliska oljor från tropiska växter såsom kokos- och palmolja. Mättat fett känns igen genom att det har en fast konsistens i rumtemperatur.

- **Enkelomättat fett** finns i till exempel mandel, oliv-, raps- och andra vegetabiliska oljor. Enkelomättat fett är lämpligt för matlagning då det tål uppvärmning bättre än fleromättat.

- **Fleromättat fett** finns i skaldjur, fet fisk som lax, makrill, sill och sardiner och i vegetabiliska oljor som utvinns ur raps, solrosor, soja och majs. Omega-3 och Omega-6 är två olika typer av fleromättade fettsyror.

- **Transfett** är omättade fetter som har en speciell form. Det finns naturligt i mjölk och fett från idisslare, men bildas även genom härdning av vegetabiliskt fett.

I utvecklingen av fettets egenskaper följer ett ständigt arbete för att erbjuda marknaden hälsosammare produkter. Transfett ökar risken för hjärt- och kärlsjukdomar. Det råder delade meningar om naturligt transfett har samma negativa egenskaper som det industritillverkade. Myndigheter i de flesta länder arbetar för att minska intaget av såväl mättat fett som transfett.

AAK använder en palett av råvaror för att i samarbete med kunderna utveckla former av fett, som möter allt mer skiftande krav.

Råvarorna hämtas över hela världen

- Raps kommer från norra och mellersta Europa.
- Palmolja från Asien och Latinamerika.
- Olivolja från södra Europa.
- Soja från USA och Latinamerika.
- Solrosfrön från östra Europa.
- Shea skördas i Västafrika.
- Majs har sitt viktigaste odlingsområde i Amerika, Öst- och Sydeuropa.
- Kokos från Malaysia och Filippinerna.

Samtidigt som respekten för omvärlden skall bevaras ökar efterfrågan på mer sofistikerade fetter. Tillförseln av råvaror till AAKs raffinaderier handlar allt mer om raps, palm och shea.

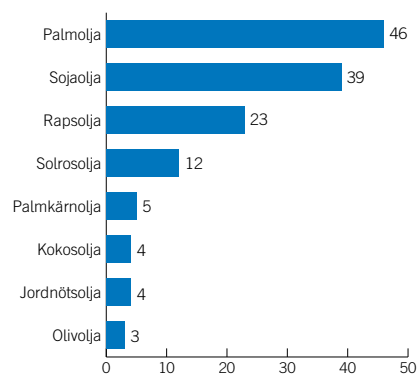
Palmen kommer ursprungligen från Västafrika men infördes som prydnadsväxt till Malaysia omkring 1875. Efter andra världskriget kom produktionen av palm igång på

allvar och varje palm producerar kompakta klasar med uppemot 3.000 frukter. Ur fruktköttet utvinns palmolja och ur kärnorna palmkärnolja. Palmoljan är idag den största vegetabiliska oljan i världen.

Ansvar för omvärlden

Med undantag av palmoljan måste växtolja härdas för att bli tillräckligt fasta. Palmolja är alltså en viktig råvara för AAK. Det positiva för människors hälsa måste balanseras mot risken för rovdrift i odlingsområden. AAK stöder aktivt, som en av initiativtagarna till Roundtable on Sustainable Palm Oil (RSPO) tillsammans med WWF (Worldwide Fund for Nature) bland annat från en styrelseposition i organisationen, hållbara produktionsmetoder av palmolja. 2007 startade AAK ett dotterföretag för att organisera handeln med RSPO-certifikat. Företaget har ett exklusivt kontrakt med RSPO för att hantera handeln med certifikat.

Världsproduktion 2010*

* Preliminära siffror.

Miljoner ton

Från rapsfältet till AAKs fabriker

Raps

Skörd

Lager

AAK

Raps

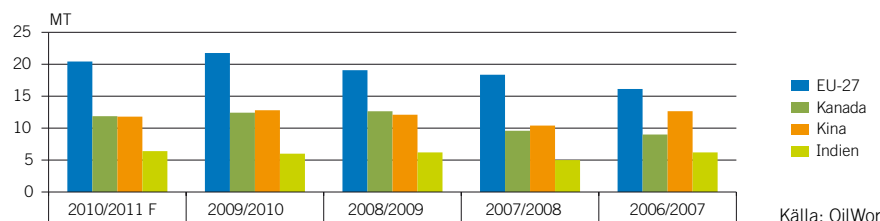
Rapsen är en växt som är ungefär 75-175 cm hög i moget skick och har klargula blommor och ett grönt bladverk som skiftar i blått. Oljan extraheras från rapsfröna som bildas i små fröbaljor.

Rapsen är en av de äldsta odlade oljeväxter och har varit känd under många tusen år. I Indien finns det bevis för att den har varit känd redan ett par tusen år före Kristi födelse. Idag är rapsen en viktig källa till vegetabilisk olja och dess popularitet har ökat ofantligt under de senaste tio åren.

De ledande producenterna av raps är Europa, Kina, Indien, Kanada och Australien. Rapsen är mycket tacksam att odla eftersom oljeinnehållet i fröet är relativt högt, det vill säga 40-44 procent. Rapsfröet pressas och extraheras för att få ut så mycket olja som möjligt. Rapsoljan är nyttig på grund av dess låga innehåll av mättade fettsyror.

Rapsmjölet är en mycket viktig biprodukt som används som proteinkälla i djurfoder.

Världsproduktion av rapsfrö i MT

Under de senaste tio åren har användningen av rapsolja för tekniskt bruk ökat men den största och mest dramatiska ökningen kan noteras i biodieselindustrin.

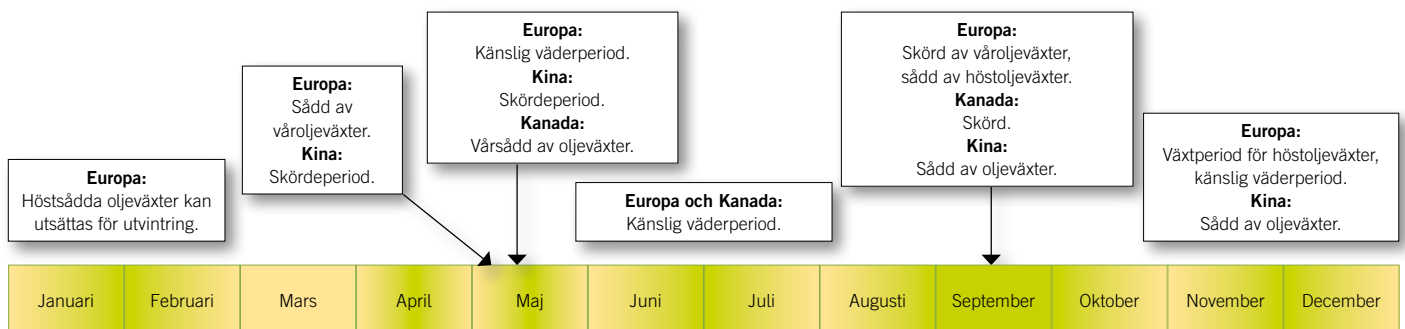
För att illustrera kalenderåret för raps så har vi nedan gjort en graf som visar rapsens växtår i Europa men också i Kina och Kanada.

I Sverige börjar växtåret under augusti/sep-tember då sådden sker av höstraps och april månad för sådd av vårraps. Skörden börjar i juli och under månads-skiftet juli/augusti är leveranserna av rapsfrö som störst till lager

och därmed också till fabrik. Rapsfrö säljs och levereras numera nästan kontinuerligt under året på grund av att många av våra leverantörer har egna möjligheter att lagra rapsfrön.

Rapsfrö levereras normalt med bil eller båt. När leveranserna når AAKs fabriker så tas ankomstprover och i första steget tas analyser på fetthalt, vattenhalt och avfall. Godkänns inte varan vid dessa initiala tester så returneras varan till leverantören. Godkänns varan så lossas båten eller bilen. Ytterligare analyser utförs och nu är varan redan lagrad i våra silos.

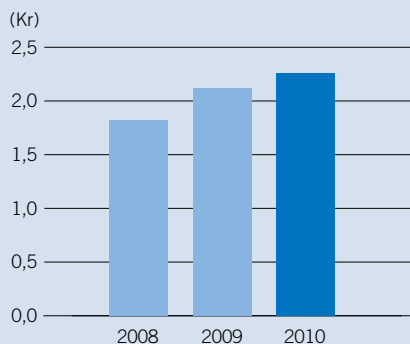
Kalenderåret för raps

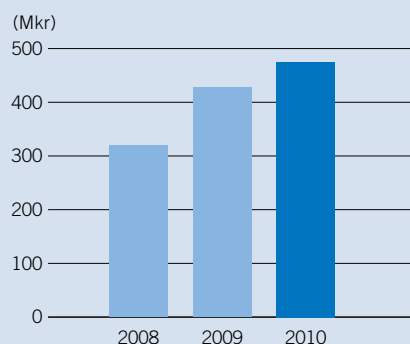
Food Ingredients

(Mkr)	2010	2009	2008
Nettoomsättning	8.927	9.702	10.413
Bearbetningsersättning	1.952	1.906	1.708
Bearbetningsersättning kr per kilo	2,26	2,12	1,82
Rörelseresultat	475	427	319
Volym, tusen ton	861	898	940

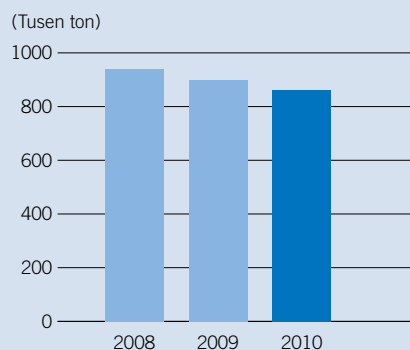
Bearbetningsersättning per kilo

Rörelseresultat

Volymutveckling

Food Ingredients

Food Ingredients är det största affärsområdet i AAK och har 2010 varit mycket framgångsrikt, trots den globala recessionen. Ett av affärsområdets främsta styrka är dess förmåga att snabbt kunna ta fram kundanpassade lösningar drivet av hälsotrenden i branschen.

Food Ingredients har fortsatt att försvara positionen som det naturliga valet av vegetabiliska oljor för en stor kundbas i en fortsatt volatil marknad med mycket hård konkurrens. En av affärsområdets främsta styrka är dess förmåga att snabbt svara på och anpassa sig efter förändringar och nya krav inom livsmedelsindustrin. Koncernens omfattande know-how och ständiga utvecklingsarbete, gör att trender fångas upp och snabbt leder till nya produkter. Food Ingredients har ambitionen att utnyttja marknadens ständiga förändringar för att skapa fortsatt tillväxt.

Trender inom livsmedelsindustrin

Hälsotrenden fortsätter att dominera utvecklingen inom livsmedelsindustrin. Raps är en av de viktigaste råvarorna för AAK och bland annat köper företaget i princip hela den svenska rapsskörden. Rapsolja sammansättning med den lägsta halten mättade fettsyror och en hög halt av nyttig Omega-3 gör den till en allt mer eftertraktad livsmedelsingrediens.

Mindre mängd transfetter och mättade fetter driver utvecklingen mot produkter med större värdeinnehåll, vilket gynnar AAK. Kunderna möter en efterfrågan hos konsumenterna på transfettfria alternativ, respektive produkter med mindre mängd mättat fett. En relativt ny trend är den så kallade functional foods (funktionella livsmedel) där AAK har en viktig fördel i att kunna erbjuda ett hälsosammare alternativ baserat på helt vegetabiliska råvaror.

Det snabbast växande marknadssegmentet inom livsmedelsindustrin är snabbmatsmarknaden, en produktgrupp som bland annat omfattar färdigmat, snacks och mellanmål och som kräver specialoljor för tillagningen. Fler och fler måltider intas utanför hemmet, vilket är en trend som förväntas fortsätta öka under de närmaste åren.

Marknaden efterfrågar i ökande utsträckning spårbarhet och långsiktigt hållbara

produktionsmetoder. Som en av grundarna till RSPO (Roundtable on Sustainable Palm Oil) arbetar AAK aktivt tillsammans med företag och frivilligorganisationer för att utveckla hållbara metoder i produktionen av palmolja. Genom dotterföretaget GreenPalm Ltd har AAK utvecklat ett system för handel med certifikat för av RSPO certifierad uthålligt producerad palmolja. Detta har blivit en viktig förutsättning för att andelen certifierad palmolja skall kunna växa och certifikatshandeln har hittills svarat för 75 procent av den totala handeln med certifierad palmolja. GreenPalm har ett exklusivt avtal med RSPO rörande handel med certifikat.

AAK erbjuder även segregerad certifierad palmolja. AAKs fabrik i Hull var först bland världens raffinaderier att få RSPOs godkännande för leverans av segregerad certifierad palmolja. Man var också först med att erbjuda sådan till kunder i slutet av 2008.

Efterfrågan på certifierad palmolja väntas växa och ett flertal stora kunder har presenterat tidsbestämda mål för att övergå till certifierad palmolja.

AAK har även köpt certifikat för palmolja som ingår i produkter till storhushåll som säljs under eget varumärke.

En tuff marknad

Food Ingredients har flera stora konkurrenter av vilka några är mycket aktiva både på enkla produkter som när det gäller special- och nischprodukter. De främsta är ADM, Bunge, Cargill, IOI Loders samt Fuji Oil. I Europa finns det därtill mer än 120 lokala raffinaderier som sammantaget utgör starka konkurrenter på marknaden. Marknaden som helhet präglas av hård konkurrens. Inom vissa segment har dock AAK fördel av sin spjutspetsposition inom produktutveckling, i synnerhet när det gäller mjölkfettersättare, oljor och fetter till bageriindustrin och specialfetter till modersmjölkfettersättning.

Kundanpassade lösningar

Produkterna kan indelas i tre huvudkategorier:

- Den första utgörs av enkla oljor och här återfinns de flesta konkurrenterna.
- Den andra kategorin utgörs av de mer kundanpassade lösningarna, som möter specifika kundkrav avseende funktion, produktionsanpassning, hälso- eller marknadsföringsaspekter.
- Den tredje kategorin är specialprodukter, som i huvudsak inriktas mot följande segment;
  - Mejeri
  - Bageri
  - FoodService (Restauranger och storhushåll)
  - Modersmjölksersättning

AAK strävar efter att erbjuda kunderna allt fler produkter högre upp i förädlingsnivån och öka andelen specialprodukter. Idag är fördelningen mellan enkla- och specialprodukter relativt jämn. Då transporter svarar för en relativt stor del av totalkostnaden är Food Ingredients i hög utsträckning en regional verksamhet, även om specialprodukter med högre förädlingsvärde har en mer global räckvidd än rena enkla produkter.

Affärsområdets flexibilitet som marknadsaktör börjar redan i produktionsanläggningen. Den komplexa infrastrukturen har utformats med fokus på både effektivitet och flexibilitet, vilket kännetecknar hela värdekedjan, från råvaruleverans och lagring, genom hela förädlingsprocessen fram till packning och transport till kunden.

AAKs produktlösningar sker med avsikten att de ska tillföra värde i kundens slutprodukt. En jämn och hög kvalitetsnivå är självklart också viktig, liksom hög produktsäkerhet. I båda dessa avseenden ligger AAK väl framme i förhållande till branschen i övrigt. Tack vare ett gediget applikationskunnande, en förmåga att snabbt anpassa verksamheten till förändringar på marknaden och med ett nära samarbete med kunderna har AAK etablerat ett renommé som leverantör av produkter med högt förädlingsvärde.

Under de senaste åren har AAK utvecklat åtskilliga nya produkter. För samtliga marknader har fokus varit att sänka andelen mättat fett. Fokus på dessa produkter

ökar ytterligare. Myndigheterna i exempelvis Storbritannien och en möjlig beskattning i Danmark driver på utvecklingen mot stor efterfrågan på fleromättade fetter från både producenter och konsumenter.

Nya Produkter

Akomix LS är ett fett för produktion av glass. Detta innehåller mindre än hälften mättat fett jämfört med enkla produkterna. Ett annat är Akotop NH100, ett ohydrerat fett för vegetabilisk gräddning.

Konceptet erbjuder AAKs kunder en möjlighet att i sin tur erbjuda sina kunder mer hälsosamma produkter. Det är ytterligare ett exempel på hur AAK utvecklar nya produkter i tätt samarbete med sina kunder.

Ett exempel är Essence, som lanserats för den amerikanska bageriindustrin.

InFat är en snabbt växande ingrediens inom barnmatsindustrin. Denna produkt, utvecklad tillsammans med AAKs partner Enzymotec och säljs genom Advanced Lipids, har visat sig bli en allt viktigare komponent i modersmjölksersättningar. Produkten bedöms ha en intressant framtida potential.

Kunskapsöverföring inom AAK

Under 2008 började AAK att utnyttja möjligheten att kombinera anställdas kompetenser i olika länder för utvecklingsprojekt och för att sättas in som resurser där behov uppstår. Denna överföring av kompetens har varit framgångsrik och under 2010 överfördes kunskap om flingat fett och FoodService från Storbritannien till Mexiko vilket bidrog till ökat intresse från nya kundgrupper till AAKs produkter.

Regionala marknader

Europa

Med utgångspunkt från fabrikerna i Danmark och Sverige är AAK marknadsledande i Norden. Företaget erbjuder ett komplett sortiment till livsmedelsindustrin. Genom förvärvet av Rapsona i Sverige, 2008, har AAK befast sin ställning som leverantör av vegetabiliska oljor inom FoodService segmentet.

Ställningen som en av de ledande leverantörerna av specialoljor till barnmatsindustrin befastes genom investeringen i en ny produktionsenhet under 2008. Fabriken i Sverige utgör tillsammans med den nederländska fabriken basen för satsningen inom barnmatssegmentet.

AAK har traditionellt en stark ställning som leverantör till livsmedelsindustrin i Central- och Östeuropa. Året har präglats av intensiv konkurrens och dess påverkan av den globala finanskrisen.

I Storbritannien var fokus att försvara de upphådda marknadsandelarna. Den största anläggningen är placerad i Hull, AAK Bakery Service har sin bas i Oldham och AAK Foods i Runcorn.

Ett av de viktigaste kundsegmenten är bageriindustrin. AAK Bakery Services erbjuder ett breddat produktsortiment till bageriindustrin. Det har stärkt AAKs relationer med några av de stora aktörerna på marknaden.

Varumärket Prep är marknadsledande i Storbritannien inom segmentet oljor till restaurang och storhushåll. Sortimentet av vegetabiliska oljor av hög kvalitet för fritering och försäljningen av Prep-produkter ökade som en följd av introduktionen av nya produkter. Varumärket Lion, fortsatte sin tillväxt under 2010. AAK Foods huvudsakliga framgång har emellertid uppstått genom produktion av produkter under kundernas varumärken, som blivit väl mottagna.

Mexiko

På den mexikanska marknaden är AAK nu ett av de största företagen inom vegetabiliska oljor, i ett land med många konkurrenter. AAK har ett bra renommé för kvalitet, servicenivå och utvecklingsförmåga.

Food Ingredients Mexico kan se tillbaka på ytterligare ett framgångsrikt år även om konsumtionen inom landet förblev relativt stabil. Trenden för Mexiko att bli en produktionsbas för marknaden i USA fortsatte. Produktionsanläggningen i Morelia är lokaliserad centralt, mitt bland de stora livsmedelsproducenterna. Hälsotrenden som präglat livsmedelsindustrin globalt, fortsätter att bryta mark i Mexiko och multinationella producenter driver utvecklingen mot att använda mer hälsosamma oljor och fetter i sina produkter.

Food Ingredients erbjuder kunderna ett brett produktsortiment för de flesta verksamheterna inom livsmedelsindustrin. Det viktigaste produktsortimentet är oljor och fetter för bagerinäringen, snacks, margarin och mejeri.

USA

I USA mötte AAKs produkter under året hög efterfrågan på marknaden för industriella råvaror.

Med bas i Port Newark, New Jersey, i den nordöstra och tätt befolkade delen av landet, har AAK en utmärkt geografisk position i förhållande till de flesta konkurrenterna.

Den nordamerikanska marknaden för vegetabiliska oljor förblir attraktiv och karakteriseras av en växande medvetenhet om olika hälsoaspekter. Efterfrågan fortsätter att öka för vegetabiliska oljor utan transfett och ohydrerat fett. Nästa utmaning är trenden för lägsta möjliga mängd mättat fett. Food Ingredients är bra rustat för att möta denna trend. AAKs huvudsakliga styrka ligger i förmågan att vara ett steg före dagens produkttrender och kundernas förväntningar. Utmärkt kundservice, starka kundrelationer, välutbildade och skickliga tekniker och en flexibel produktion gör AAK USA till en marknadsledare som kan leverera lösningar anpassade till kundernas behov.

Chocolate & Confectionery Fats

Affärsområde Chocolate & Confectionery Fats tillverkar vegetabiliska specialfetter som används för att ersätta kakaosmör i chokladprodukter, fyllningar samt i specialprodukter för kosmetikindustrin. Marknaden för chokladfetter har under en följd av år visat en stark tillväxt, som dämpades något under 2009, men har återhämtat sig under 2010.

AAK har en världsledande position. Världsmarknaden visar upp en total produktion av chokladbaserade konfektyrprodukter på omkring 7 miljoner ton.

AAK utvecklar och marknadsför produkter baserade på vegetabiliska fetter (lipider) för användning inom kosmetikindustrin. Trenden för naturliga råvaror inom kosmetikindustrin har tillsammans med AAKs unika produkter medfört en kraftig tillväxt inom segmentet de senaste åren.

Specialprodukter för choklad- och konfektyrindustrin

Den största tillväxten inom området Chocolate & Confectionery Fats står CBE (Cocoa Butter Equivalents) för med en historisk tvåsiffrig årlig tillväxt. För 2009 noterades en mindre tillbakagång på grund av den globala recessionen, men marknaden har återhämtat sig under 2010. Genom att tillsätta CBE till chokladen förbättras dess egenskaper med till exempel bättre värmestabilitet. Detta har öppnat upp en världsmarknad där AAK agerar framgångsrikt.

Den ökade produktionskapaciteten av CBE på världsmarknaden har haft en negativ inverkan på priserna, men AAK har kunnat begränsa effekterna av sjunkande priser med större volymer. Samtidigt har AAK startat en världsomfattande kampanj för att öka användningen av CBE.

Marknadstrender och nya produkter

Förutom tillväxten inom CBE har AAK haft framgångsrik introduktion av nya produkter i fråga om CBR (Cocoa Butter Replacer) och CBS (Cocoa Butter Substitute). AAK har ett brett produktsortiment med specialiserade och skräddarsydda kakaosmöralternativ, vilket gör detta till ett mångfacetterat affärsområde.

AAKs produkter ersätter inte bara kakaosmör utan nya egenskaper adderas också till slutprodukterna. Flera av AAKs produkter garanterar högre fettbloms- och temperaturstabilitet, medan andra ger bättre konsistens och optimerade kristallisationsegenskaper.

AAKs kunderbjudande omfattar bland annat fyllnadsfetter, fetter för chokladöverdrag och gjutna chokladprodukter samt specialfetter för bredbara produkter.

Fokus på hälsa och hållbar utveckling

En av de starkaste trenderna är den allt viktigare hälsoaspekten. Konsumenterna blir alltmer medvetna och detta har resulterat i ökad efterfrågan på hälsosamma fetter. AAK som har en flexibel och samtidigt målinriktad produktutveckling ligger väl framme i detta avseende och kan möta de nya konsumentkraven.

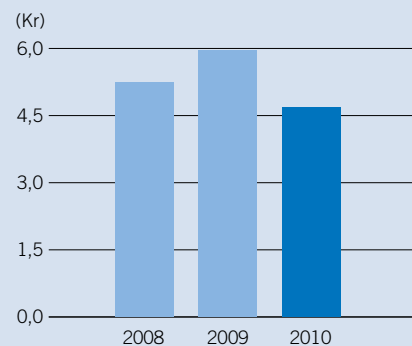
De viktigaste trenderna är transfria fetter och lägre halter av mättade fetter. AAK kan erbjuda både transfria CBR, lågmättade och transfria fyllnadsfetter och har också nya och förbättrade produkter för överdrag och gjutning utan användning av härdningsprocess och med lägre innehåll av mättat fett.

Frost & Sullivan, ett globalt analys- och konsultföretag, har tilldelat AAK

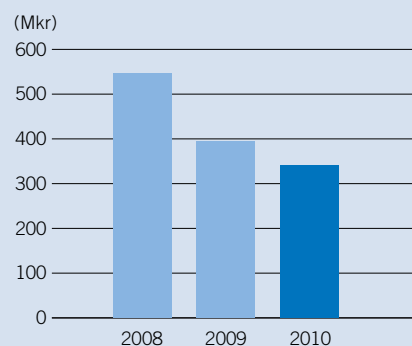
Chocolate & Confectionery Fats

(Mkr)	2010	2009	2008
Nettoomsättning	4.474	4.564	4.878
Bearbetningsersättning	1.394	1.508	1.653
Bearbetningsersättning kr per kilo	4,68	5,96	5,47
Rörelseresultat	341	394	547
Volym, tusen ton	298	253	302

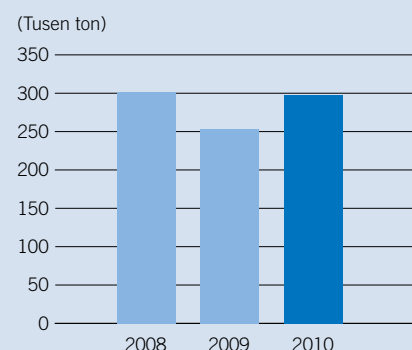
Bearbetningsersättning per kilo

Rörelseresultat

Volymutveckling

Specialprodukter till choklad- och konfektyrindustrin

”2010 European Product Differentiation Excellence Award” i kategorin ”Confectionery Ingredients” för utvecklingen av Deliair NH. För denna utmärkelse har AAKs produkters egenskaper jämförts med huvudkonkurrenternas med följande kriterier:

Unika funktioner/funktionalitet

- Kvalitet / Komplexitet.
- Kundanpassning.
- Anpassning till marknadens behov.
- Brand Perception av den unika produkten.

Sedan lanseringen i september 2009 har försäljningen av Deliair NH ökat stadigt och AAK har många lovande pågående projekt med kunder i de flesta regioner i världen.

Kundernas fokus på hållbar palmolja har ökat avsevärt. AAK följer mycket nära kundernas behov och har introducerat en segregerad, hållbar palmolja till konfektyrindustrin.

Det breda produktsortimentet är resultatet av målinriktat utvecklingsarbete, som sedan många år tillbaka bedrivs i egna laboratorier, i kombination med ett nära samarbete med kunderna. Därmed präglas också utvecklingsarbetet av en stark marknadsorientering, som syftar till att hela tiden ligga steget före. AAKs målsättning är att leverera innovativa lösningar som återspeglar marknadstrenderna och därmed förutser kundernas behov.

AAK Academy inbjuder kunder att delta i laboratoriearbeten i AAKs anläggningar för att få idéer och kunskap om oljors och fetters egenskaper samt arbeta med specifik produktutveckling.

Shea är huvudråvara

För att kunna tillverka ett brett specialsortiment av ersättningsfett för kakaosmör och fyllnadsfetter krävs en mängd olika exotiska råvaror, varav shea är den viktigaste. De flesta av AAKs produkter baseras på eller innehåller fett som utvunnits ur shea. Andra viktiga råvaror är palm- och palmkärnolja, vilka i huvudsak kommer från Sydöstra Asien.

Sheaträdet växer vilt i Västafrika. Shea skördas av lokalbefolkningen, som plockar den

nedfallna frukten. Dessa köps upp lokalt och handlas sedan på en marknad där industrins inköpare möter den lokala säljaren.

Den totala årliga mängden shea i Västafrika uppgår till 1.800.000 ton. Den del av skörden, cirka två tredjedelar, som inte skördas av lokalbefolkningen ruttar på marken. Således finns en betydande tillväxtpotential. 500.000 ton konsumeras lokalt, och 200.000 ton når exportmarknaderna.

AAKs åtgärder i Västafrika med bland annat en egen närvaro har resulterat i en stabil situation som gör att AAK kan möta den starkt ökande efterfrågan på CBE.

Geografisk expansion

AAK fortsätter, med fokus på geografisk expansion med målet att täcka alla delar av världen, att vara nära kunderna och därmed kunna erbjuda bättre service och korta ledtider. Distributionscentraler runt om i världen är en viktig del av denna expansionsstrategi. Planerna är att öppna nya kontor i flera länder och AAK kommer speciellt att fokusera ännu mer på den asiatiska marknaden.

Det nyöppnade kontoret i Düsseldorf är ett exempel på expansion i Europa och ett uttryck för hur AAK stärker förmågan att leverera till befintliga och potentiella kunder med specialiteten oljor och fettlösningar genom att utveckla de goda kontakter som redan etablerats på den tyska marknaden.

Positionen på den snabbt växande marknaden i Latinamerika har ytterligare stärkts genom att marknaden kunnat förses med produkter från den lokala anläggningen i Montevideo (Uruguay).

En ökad efterfrågan på ersättningsprodukter för kakaosmör i USA kommer att kunna försörjas från produktionsanläggningen i Port Newark (USA).

Närmare kunden

Under året har AAKs världsomspännande försäljnings- och produktorganisation utvecklats vidare med större representation närmare kunderna, stödd av en stark vision att utveckla AAKs världsledande position inom vegetabiliska fetter för choklad- och konfektyrindustrin.

I denna process är det heltäckande globala nätverket avgörande för AAKs kontakt med marknaden.

Det är inte bara en länk till olika geografiska marknader, utan är också en garanti för att företaget har kontroll över globala trender och förändringar.

AAK utvecklar hela tiden den globala närvaron i sitt agerande på marknaden, samtidigt som förädlingsvärdet ständigt ökar i produktportföljen.

Choklad- och konfektyrmarknaden präglas i stor utsträckning av att tillverkarna är globala. Fem tillverkare, Mars, Nestlé, Kraft/Cadbury, Ferrero och Hershey dominerar tillsammans 60 procent av marknaden.

Varje steg i värdekedjan kräver specialistkompetens – från inköp av råvaror till marknadsföring och försäljning.

AAK har en unik expertis och ambitionen är att i nära samarbete med kunderna utveckla kompetensen inom området.

Chocolate & Confectionery Fats produkter tillverkas i och levereras från alla AAKs fabriker världen över. Den globala närvaro, inklusive egna fabriker, distributionscentraler och partnerskap, gör att AAK kan leverera produkter till dess kunder på det mest optimala sättet runt om i världen med en hög grad av enhetlighet i utbudet.

Specialprodukter till kosmetikindustrin

AAK utvecklar och säljer produkter baserade på vegetabiliska fetter under varumärket Lipex® för användning i hud- och hårvårdsprodukter, make-up och olika hygienartiklar för tvätt, dusch och bad. Lipex®-familjen innehåller produkter med allt från mjukgörande egenskaper till produkter med biologisk effekt. Dessutom finns produkter för parenteral nutrition.

AAK har arbetat med lipider inom kosmetik under många år och har en erfarenhet som gör företaget till en av världens främsta specialister inom området. Alla produkter från

AAK baseras uteslutande på vegetabiliska oljor, till skillnad från de syntetiska, animaliska eller mineraloljebaserade, som är vanliga i kosmetik- och hudvårdsprodukter.

Global marknad

Produkterna är globala, och säljs över hela världen. De främsta konkurrenterna är världsomspännande företag såsom Cognis och Croda. Hälften av marknaden för kosmetikprodukter representeras av tio globala aktörer med varumärken såsom L'Oreal, Proctor & Gamble, Unilever, Beiersdorf (Nivea) och Estée Lauder.

Marknadstrender

Antalet konsumenter ökar i takt med att kundunderlaget på marknaden för hud- och hårvårdsprodukter breddas. Samtidigt växer också intresset bland manliga kunder. Nya geografiska marknader öppnas efter hand i växande ekonomier och den potentiella kundkretsen ökar därmed successivt.

Specialprodukter till kosmetikindustrin

Parallellt syns en fortsatt stark hälso- och miljömedveten trend, med fler kunder som i växande grad efterfrågar hälsosamma och säkra produkter. Kunden vill till följd av detta ha nya produkter fria från syntetiska, animaliska och mineraloljebaserade ingredienser.

Naturliga råvaror

Sortimentet baseras på olika naturliga och förnyelsebara råvaror. Sheafettets välgörande egenskaper har gjort dem till de mest efterfrågade råvarorna inom kosmetikindustrin. Bland annat erbjuder sheafettet, tack vare sina mjukgörande och fuktbindande egenskaper, en önskvärd hudkänsla samtidigt som den med sina antiinflammatoriska funktioner tillför värdefull bioaktivitet.

Bland övriga exotiska råvaror finns mango, illipe, mandel, sesam, aprikos och kokos. Även den svenskodlade rapsen har ett högt innehåll av värdefulla bioaktiva lipider som är bra för till exempel känslig hy och babyvård.

Produktutveckling och framtid

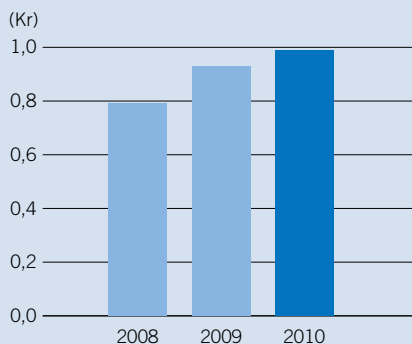
Det pågår en ständig vidareutveckling av produktsortimentet. En stor del av utvecklingsarbetet bedrivs i nära dialog med företagets kunder. Denna dialog omfattar såväl tekniska som kommersiella aspekter, vilket gör AAK väl förtroget med varje kunds individuella behov och önskemål.

För närvarande koncentreras en stor del av produktutvecklingen på att framställa produkter med vissa specifika funktioner och aktiva substanser. Syftet är att skapa nya ingredienser som kombinerar grundläggande funktioner, till exempel fuktgivande eller rengörande, med mer avancerade funktioner såsom att skydda mot UV-strålning och miljörelaterade föroreningar.

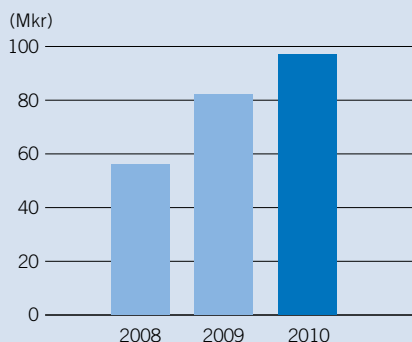
Technical Products & Feed

(Mkr)	2010	2009	2008
Nettoomsättning	1.407	1.295	1.578
Bearbetningsersättning	279	261	238
Bearbetningsersättning kr per kilo	0,99	0,93	0,79
Rörelseresultat	97	82	56
Volym, tusen ton	282	282	301

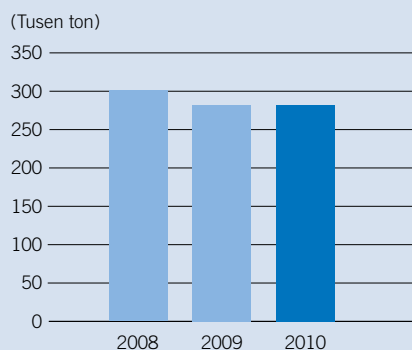
Bearbetningsersättning per kilo

Rörelseresultat

Volymutveckling

Technical Products & Feed

Affärsområde Technical Products & Feed är ett bra exempel på vegetabiliska oljors roll i samhället för miljö och hälsa. Affärsområdet spänner över smörjmedel i maskiner för skogsavverkning, där den vegetabiliska oljan minimerar problem vid utsläpp i naturen till ingredienser i djurfoder.

Stearinljus tillverkade av förnybar fettsyra minskar koldioxidutsläppen jämfört med ljus tillverkade av petroleum baserad paraffin. Den vegetabiliska smörjoljan som spills från en motorsåg bryts ner av naturen. Utfodring av mjölkkor kan ske med garanterat salmonellafria vegetabiliska foderråvaror.

Fettsyror – glycerol

AAK tillverkar fettsyror, vilka marknadsförs under varumärket Tefacid, samt glycerol. Båda produktslagen utvinns genom en spaltning av fettmolekylen.

Fettsyror används främst som råvara inom den kemtekniska industrin, där de vidareförädlas till en mängd produkter till exempel aminer och estrar. Dessa används sedan som insatsvaror inom flera applikationsområden, till exempel papperskemikalier, tvål, tvättmedel, gummi och plast.

Ett exempel på en produkt som uteslutande består av fettsyra är stearinljus.

Glycerol används i så vitt skilda produkter som till exempel kosmetik, sprängämnen, målarfärg och livsmedel. Merparten av AAKs kunder finns inom den kemtekniska industrin.

På den europeiska marknaden för fettsyra och glycerol är AAKs huvudkonkurrenter Oleon, KLK Oleo Europe and Emery. Strukturumvandlingen på marknaden fortsätter, vilket kommer att resultera i färre men större aktörer.

Miljövänliga tekniska oljor

Under varumärkena Binol och BioSafe utvecklar, tillverkar och marknadsför AAK miljövänliga tekniska oljor som metallbearbetningsvätskor och smörjoljor för verkstadsindustrin samt hydraul- och sågkedjeoljor till skogs- och entreprenadbranschen.

En ökad miljömedvetenhet i samhället och på marknaden har en starkt positiv effekt på försäljningen. När man inom verkstadsindustrin ersätter mineraloljor med Binolprodukter uppnås flera fördelar som förbättrad prestanda i form av smörjgenskaper, lägre totalkostnad och inte minst, en betydligt bättre arbetsmiljö.

Att Binolprodukterna baseras på förnyelsebara råvaror ger ytterligare positiva effekter på miljön. Samtidigt som totalmarknaden för smörjmedel krymper tar bioalternativen allt större marknadsandel.

Foderråvaror

Kunderbidandet utgörs huvudsakligen av olika produktgrupper inom proteiner och foderfetter. När rapsfrön pressas utvinns dels rapsolja, dels rapsmjöl. Rapsmjölet vidareförädlas vid anläggningen i Karlshamn och marknadsförs under varumärket ExPro, en produkt som ökar foderproteinets effektivitet och höjer mjölkavkastningen hos nötkreatur. Denna produkt säljs främst till den nordiska foderindustrin, där Feed har en ledande ställning på marknaden för bypassproteiner.

Feeds sortiment omfattar dessutom både fasta bypassfetter och flytande foderfetter. Merparten av foderfetterna används som ingredienser i foder till nötkreatur, och i viss mån till svin och fjäderfä.

AAK kan garantera salmonellafria produkter – en garanti som gör företaget unikt i branschen.

De huvudsakliga konkurrenterna är ADM, Bunge, Cargill, Berg & Schmidt samt mindre regionala producenter.

Marknaden

Affärsområdet utnyttjar bland annat en del av de restprodukter som uppstår vid produktionen av livsmedelsolja i AAKs övriga verksamhet. Det är produkter med låga marginaler och som inte tål höga transportkostnader och marknaden är därför regional, främst i norra Europa.

Tefac

Inom fettsyror och glycerol är AAK marknadsledande i Norden, där merparten av produkterna avsåts och har fortsatt att säkra denna starka logistiska position i Norden. Andra viktiga marknader är Tyskland, Polen och Ryssland. Ungefär 85 procent av försäljningen utgörs av fettsyror, medan glycerol svarar för återstående cirka 15 procent.

Binol

En övervägande del av produkterna säljs på den nordiska marknaden. I Norden säljs produkterna direkt till slutförbrukaren under varumärkena Binol och BioSafe. På övriga marknader samarbetar AAK med olika partners och försäljningen sker då i stället under deras varumärken.

Feed

För foderråvaror sker 98 procent av AAKs försäljning i Norden, där AAK har en marknadsledande ställning.

Trots stadigt minskade antal gårdar för mjölkkor har marknaden för foderråvaror under en lång tid varit i princip statisk. Under 2010 slog den dramatiskt försämrade lönsamheten för mjölkbönder igenom kraftigt och totalmarknaden för kofoder minskade med 10-15 procent och för vissa fodertyper för högvakastande mjölkkor ännu mer. AAKs volymer påverkades mindre än totalmarknaden, och detta kunde dessutom motverkas genom minskade kostnader.

Bypassprotein är ett protein som inte bryts ner vid matsmältningen i vommen hos nötkreatur. Kroppen kan därmed tillgodogöra sig detta protein vilket leder till lägre foderkostnad vid uppfödningen.

Risker och hot

Verksamheten i AAK är konstant utsatt för risker, hot och omvärldsfaktorer som påverkar företaget. Med en aktiv omvärldsanalys förutser man förändringar i de faktorer som påverkar företagets verksamhet. Justeringar i planer och policier pågår kontinuerligt för att motverka negativ påverkan på företaget. Med en aktiv riskhantering som säkring av råvarupriser och valutor minskar AAK riskerna.

Råvarorna

Skördar är väderberoende. Ett år med lägre skörd driver upp priserna, medan ett år med god skörd sätter press på priserna. Den största delen av råvarorna handlas på den internationella världsmarknaden och råvaror köps in i utländska valutor vilket gör att AAK i grunden har stora valuta- och råvaruprisexponeringar. AAK arbetar med en aktiv riskhantering som innebär att så snart ett försäljningsåtagande uppstått säkras AAK motsvarande valuta- och råvaruprisexponering. Därmed har bolagets marginal säkrats och AAKs resultat är inte beroende

av valuta- och råvaruprisrisker på ingångna försäljningsavtal.

Eftersom flera av råvarorna produceras långt från produktion och marknad utgör transportkostnaderna en viktig faktor. Inte minst pressen mot miljömässigt godtagbara transporter kan få konsekvenser på marginalerna. Konkurrensen är hård.

Processindustrin

AAK verkar i en processindustri. Bolaget är inte i första hand volymdrivet utan förbättringar av resultatet skapas genom att höja andelen specialprodukter med hög marginal jämfört med enkla produkter som har relativt låg marginal. Kapacitetsökning för att höja totalvolymen och täcka en växande efterfrågan har en relativt lång planeringshorisont. AAK måste i god tid analysera möjlig tillväxt men kan under tiden balansera produktionen mellan sina tio anläggningar, både för att komma närmare marknaderna med specifika produkter, men även för att täcka svängningar i tillgång och efterfrågan. Viktiga specialprodukter produceras i de enskilda anläggningarna och störningar i de maskinella

systemen kan få stor påverkan. AAK har försäkringar som täcker marginalbortfall.

Politisk instabilitet

Det medför alltid risker att agera globalt, samtidigt som det är stabiliserande. Även om AAK arbetar till största delen på mogna marknader i Amerika och Europa, skall en stor del av tillväxten komma från marknader under utveckling, där politisk instabilitet kan påverka denna. AAK opererar även i Östeuropa och Asien, som i viss utsträckning präglas av instabilitet. Å andra sidan har AAK en långvarig närvaro där och har stor erfarenhet av att hantera frågorna och har därtill en medveten riskhantering. En politisk instabilitet kan påverka valutan och med en viss effekt på växlingskurser.

Det finns andra risker med att arbeta globalt. Några att nämna:

- Handelsbarriärer.
- Inflation.
- Förändringar i lagstiftningen, nationellt eller regionalt, exempelvis skyddstullar och beskattning, som hindrar AAK att operera på en fri marknad.

- Lagstiftning med utgångspunkt i miljö- och hälsorelaterade frågor.

Förändrade förutsättningar i konkurrensen

AAKs bransch är utsatt för en strukturomvandling. Denna strukturomvandling är samtidigt den bas som gav möjlighet till fusionen mellan Aarhus United A/S och Karlshamns AB. Det är en bransch med en drygt hundraårig historia. Branschen arbetar i grunden med naturprodukter. Pressen är stor på mer intensiv utveckling med bland annat krav på uthållig produktion med etiskt och socialt ansvar och med hänsyn tagen till övriga miljökonsekvenser. AAK arbetar både med en organisk tillväxtstrategi och en selektiv förvävsstrategi. En stark balansräkning har lagt den finansiella grunden för kommande förvärv. Konkurrensen är hård. Det finns ett flertal konkurrenter på den globala marknaden med leveranser av stora volymer enkla produkter med begränsade marginaler. AAK möter konkurrensen genom att utveckla produkter med högre marginaler och högre förädlingsvärde. Konfektyrpro-

dukter och kosmetik är exempel på detta, men även produkter inom livsmedelssektorn, exempelvis för bagerinäringen, kan ge högre marginaler.

Debatt om hälsa

Det pågår en ständig debatt om hälsosamma alternativ vad gäller livsmedel. Debatten om till exempel transfetter har från och till varit intensiv. AAKs produktbas ligger i de vegetabiliska oljorna, som kommer direkt från naturen. Transfettproblematiken har bland annat lett till ett större inslag av råvaror som palmolja. För AAK är palmoljan av stor betydelse. Den har ett brett användningsområde – från choklad till livsmedel och kosmetik. Den är ett bra alternativ till härdat fett. Den är halvfast i rumstemperatur, vilket gör den attraktiv vid tillverkning av många olika livsmedel. Med palmoljan går det att eliminera transfettet ur många livsmedelsprodukter.

AAK har stor förmåga att snabbt anpassa produktutbudet med hänsyn till senaste trenden inom hälsodebatten, särskilt då bolaget arbetar med alla typer av vegetabiliska oljor

och relativt lätt kan göra så kallade omformuleringar allt efter kundernas behov.

Här finns också risker med politiska åtgärder. Att vara aktiv med frågor kring CSR, Corporate Social Responsibility, blir därför allt viktigare för hela branschen för att förekomma en lagstiftning på frågor som är en naturlig utveckling av mänskliga krav.

Kompetens hos ledning och personal

Affärsverksamheten påverkas av råvarupriser, transportkostnader, energipriser, räntor och växlingskurser för valutan. AAK har etablerade policies och regler för vilka risker som får tas och arbetar som ovan nämnts med en omfattande riskhantering. Ledning och personal har lång och gedigen erfarenhet av att snabbt reagera på förändringar i omvärldsfaktorer och anpassa verksamheten och produkt- och serviceutbudet till kunderna.

Under året har ledningen förstärkts med nya resurser för Human Resources, Communications och Investor Relations. Samtidigt har koncernledningen utökats för att åstadkomma kortare beslutsvägar.

AAK har medarbetare över hela världen

AAKs verksamhet är global. Förutom de tio anläggningarna i sju länder finns egen personal i säljorganisationer på många marknader och lokal personal för råvaruinköpen i flera länder och världsdelar, bland annat i Afrika. De spelar alla en viktig roll i genomförandet av specialiseringsstrategin, som är grund för att kunna nå affärsmålen.

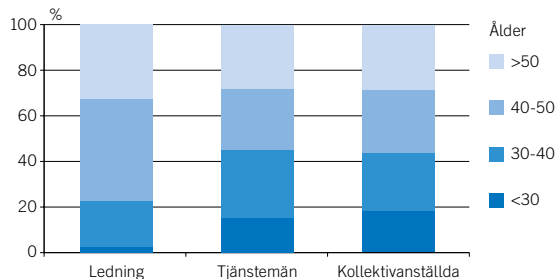
I inledning av verksamhetsåret 2010 hade AAK 2.137 anställda. Huvuddelen av dessa, 96 procent, var tillsvidareanställda och 76 procent hade ett fast kontrakt, beroende på avtalsförhållanden i olika länder. Resterande var tillfälligt anställda och trainees. Under året har antalet anställda reducerats till 2.101 i huvudsak inom våra europeiska enheter men ökat inom våra utomeuropeiska.

Den fortsatta utbildningen av medarbetare är en förutsättning för vår verksamhet. Under

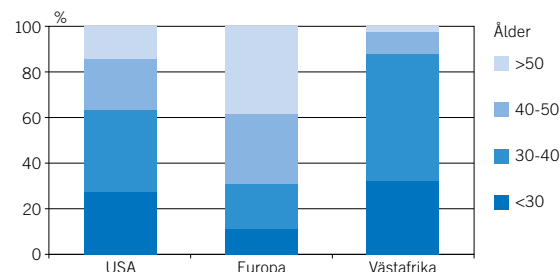
2010 har vi utfört 39.000 utbildningsdagar, vilket totalt blir i genomsnitt 17,3 dagar per anställd.

En säker arbetsplats är av största vikt för AAK. Företaget kontrollerar därför kontinuerligt säkerhetsnivån vid anläggningarna i världen och verkar för att eliminera potentiella risker. AAKs arbete med hälsa och säkerhet utgår från nationell lagstiftning, internationella regelverk, jämförelser med industristandarder och AAKs egna krav.

Personalkategori med åldersfördelning

Tillsvidareanställda efter ålder

I koncernen registrerades under året 103 olycksfall i arbetet som resulterade i ett bortfall av totalt 740 arbetsdagar. Frånvarodagar med annan bakgrund uppgick till 14.259.

Majoriteten av de anställda erbjöds vaccinering mot svininfluensa.

AAK använder sig av ledningssystem för arbetet med arbetsmiljö och säkerhetsfrågor.

På anläggningarna innefattar ledningssystemen omfattande utbildning i säkerhetsmedvetande, mål, riskidentifiering och kontinuerlig resultatuppföljning.

Ledningssystemen utgör ett ramverk för AAKs anläggningar att identifiera och aktivt ta tag i hälso- och säkerhetsrisker, reducera risken för olyckor, följa hälso- och säkerhetsmål och förbättra säkerhetstänkandet.

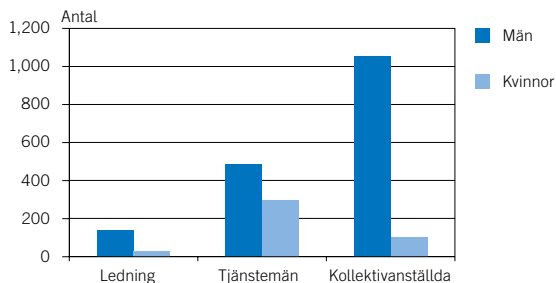
Nyanställda och sommarvikarier genomgår en säkerhetsutbildning och varje år utbildas personal i första hjälpen och om bränder vid alla AAKs produktionsanläggningar.

Intern kommunikation

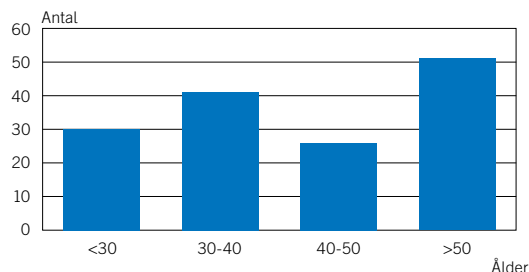
Intern kommunikation är en förutsättning för verksamheten, eftersom det är nyckeln till att alla anställda på AAK förstår företagets

inriktning. Detta är viktigt för medarbetarnas motivation och för dess förmåga att bidra till verksamheten. Kanalerna för den interna kommunikationen är många, men bland de viktigaste kanalerna är chefer, vårt globala intranät, stormöten och så vidare. Den bästa kanalen väljs beroende på tidpunkten och på budskapet som skall kommuniceras. Intern kommunikation finns också med som projekt inom AAK Acceleration.

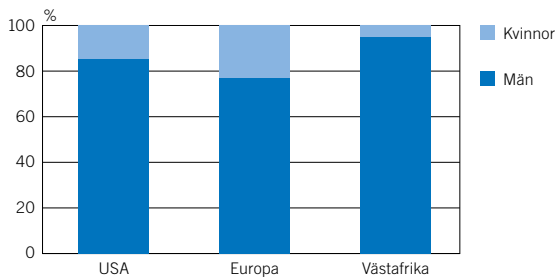
Personalkategori efter kön

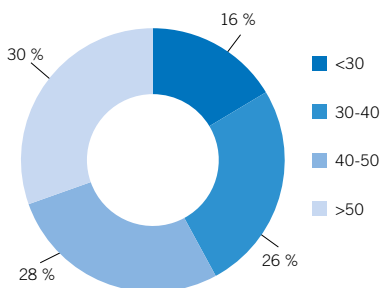
Fast anställda omsättning efter ålder

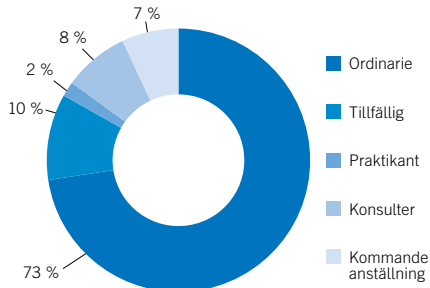
Könsfördelning bland anställda

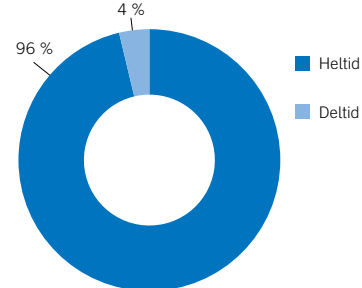
Åldersfördelning

Anställningsavtal

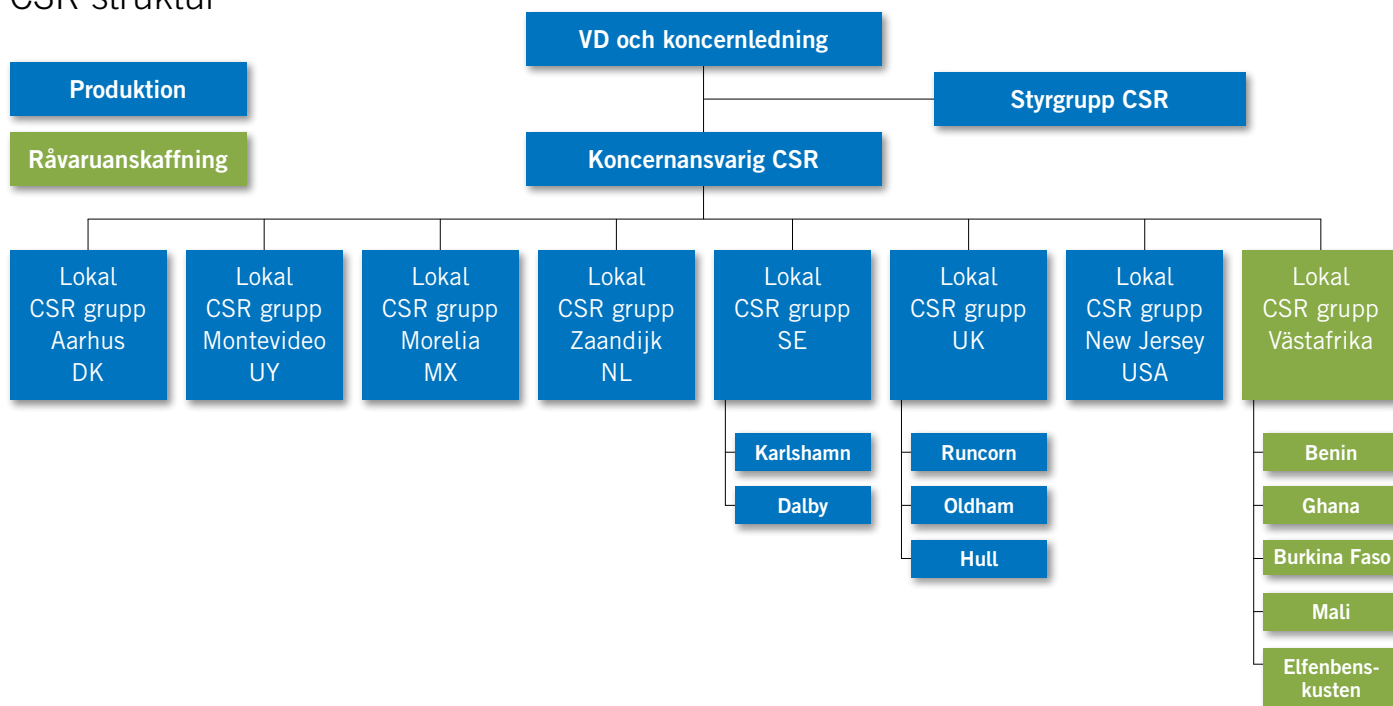

Anställningsform

CSR – AAK i omvärlden

CSR struktur

Ekonomisk utveckling och tillväxt kräver respekt för omvärlden

AAK har verkat på marknaden under mer än 100 år. Under en så lång tidsperiod har man ur råvaror från naturen utvunnit vegetabiliska oljor. För att bygga långsiktig framgång krävs att ekonomi, miljö och sociala frågor hanteras i samspel på ett ansvarsfullt sätt och i balans med omvärlden. Det är en central policy i AAKs verksamhet för att kunna fortsätta strategin att växa med organisk utveckling och med selektiva förvärv. Varje företag måste förtjäna respekt i sin omvärld. För att lyckas med detta måste AAK aktivt bidra till ett långsiktigt hållbart samhälle som förtjänar respekt i omvärlden.

Code of Conduct

AAKs policies och riktlinjer utgör företagets Uppförandekod – Code of Conduct – inriktad på hållbar utveckling. Tillsammans med lagstiftningen i respektive land utgör de ramarna och styr AAKs agerande på olika områden.

Koden gäller alla anställda, chefer och styrelsemedlemmar i AAK på samtliga marknader, alltid och utan undantag.

AAKs Uppförandekod är baserad på internationellt erkända konventioner och riktlinjer såsom FNs konventioner om mänskliga rättigheter, ILOs konventioner, OECDs riktlinjer och FNs Global Compact.

Denna är en vägvisare för AAKs sociala ansvarstagande och innehåller följande punkter.

- Stöd och respekt för mänskliga rättigheter.
- Ingen delaktighet i brott mot mänskliga rättigheter.
- Rätt till föreningsfrihet och erkännande av kollektiva förhandlingar.
- Avskaffande av alla former av tvångsarbete.
- Faktiskt avskaffande av barnarbete.
- Faktiskt avskaffande av diskriminering vid anställning och yrkesutövning.
- Försiktighetsprincip vid miljörisker.
- Initiativ till att främja större miljömässigt ansvarstagande.
- Uppmuntra till utveckling och spridning av miljövänlig teknik.
- Motarbeta alla former av korrup­tion, utpressning och bestickning.

Organisation

På styrelsenivå är det revisionsutskottet som har som uppgift att övervaka uppföljning och redovisning av frågor inom ramen för Corporate Social Responsibility. Ansvarig för redovisning av koncernens CSR-arbete är Corporate Communication.

Datainsamling, bearbetning och sammanställning av CSR-kommunikation hanteras av en grupp sammansatt av representanter för enheterna Kommunikation, Ekonomi, Juridik, Miljö, Personal och Inköp.

Global Reporting Initiative

AAK-koncernen tar ansvar för frågor som rör arbetsmiljö, miljöpåverkan, energiförbrukning, affärsetik och social respekt och rapporterar hållbarhetsrelaterade frågor med det internationella systemet Global Reporting Initiative som bas.

CSR-cykeln i AAK – dialog, datainsamling, granskning, analys och publicering

AAKs CSR-rapportering följer en årlig cykel, där den mest omfattande uppdateringen av informationen om föregående kalenderår arbetas fram, granskas, analyseras och sam-

manställs från årsskiftet för att publiceras i maj – juni. Därefter följer en period fram till september då företaget på ett planerat sätt kommer att inhämta återkoppling via dialog med utvalda intressenter (till exempel anställda, chefer, fristående organisationer, etiska fonder och myndigheter) inom CSR-arbetets kärnområden såsom miljö, energi, råvaruförsörjning, mänskliga rättigheter etc. Att rapporteringen är inspirerad av GRIs riktlinjer underlättar diskussionen. Synpunkter från intressentdialogen används för att förbättra förberedelser och datainsamling och utvecklar arbetet i den kommande årscykeln.

Den följer Global Reportings Initiative's ramverk. GRI är en nätverksbaserad organisation, som har banat väg för utvecklingen av världens mest använda hållbara ramverk för rapportering. För att säkerställa hög teknisk kvalitet, trovärdighet och relevans i

rapporterna utvecklas systemet i samverkan mellan näringsliv, offentliga institutioner och den akademiska världen.

GRI skapar en bas för förbättringar och gör det möjligt att mäta dessa. I systemet är riktlinjerna för hållbarhetsredovisning hörnstenen och systemet används redan idag av tusentals organisationer världen över.

Så här jobbar AAK med GRI

Hållbarhetsredovisning handlar om att mäta, presentera och ta ansvar gentemot intressenter, både inom och utanför organisationen, för vad organisationen uppnått i sitt arbete mot en hållbar utveckling. Vår hållbarhetsredovisning ger en balanserad och rimlig bild av AAKs uppnådda resultat inom hållbarhetsfrågor.

Hörnstenen i regelverket är riktlinjerna för hållbarhetsredovisning, som publicerades första gången 2006. Hållbarhetsrapporterna

enligt GRI gör det möjligt att jämföra företags organisation för hållbarhetsredovisning med andra organisationers, vilken kapacitet de har tillgång till och förändringar över tid.

AAKs organisation för att styra rapporteringen enligt GRI framgår av bilden över strukturen för arbetet. Åtta lokala grupper, i vissa länder med undergrupper för de mindre produktionsanläggningarna, svarar för insamling av faktaunderlaget. En koncernansvarig för CSR-frågor sammanställer faktaunderlaget och rapporterar till koncernens högsta ledning.

Under 2008 gjordes ett första försök till rapportering. Delar av GRI-systemet kom till användning och 2009 tog AAK steget fullt ut till en näst intill komplett rapportering.

CSR-ansvarig i koncernen besökte de sju största produktionsanläggningarna för att gå igenom frågorna med de lokala CSR-teamen. Det är ett komplext material och nya inslag i verksamheterna. 2008 års genomgång var inte komplett och därför avstår AAK från att göra en jämförelse mellan de två åren. Rutinerna för arbetet sätter sig ganska snart och under 2010 formulerade AAK de krav som kommer vara styrande under de närmaste åren.

Dessutom bygger GRI upp ett koncernövergripande nätverk för tvärkommunikation om erfarenheter och åtgärder på lokal nivå som kan spridas över koncernen för en bredare förbättring av prestationerna i många hållbarhetsfrågor.

Rapporten är indelad i avsnitt:

- EN – Miljöpåverkan.
- FPSS – Tillägg för livsmedelssektorn.
- LA – Arbetsförhållanden och arbetsvillkor.
- HR – Mänskliga rättigheter.
- SO – Organisationens roll i samhället.
- PR – Produktansvar.
- EC – Ekonomisk påverkan.

Under 2010 publicerades detta arbete i en från årsredovisningen skild rapport. Så kommer att ske även för verksamheten 2010 och rapporten kommer att publiceras under hösten 2011.

Global Compact – en vägvisare för socialt ansvarstagande

AAK stöder FNs program för socialt ansvarstagande. Detta sammanfattas i 10 punkter:

1. Stöd och respekt för mänskliga rättigheter
2. Ingen delaktighet i brott mot mänskliga rättigheter
3. Rätt till föreningsfrihet och erkännande av kollektiva förhandlingar
4. Avskaffande av alla former av tvångsarbete
5. Faktiskt avskaffande av barnarbete
6. Faktiskt avskaffande av diskriminering vid anställning och yrkesutövning
7. Försiktighetsprincip vid miljörisiker
8. Initiativ till att främja större miljömässigt ansvarstagande
9. Uppmuntra utveckling och spridning av miljövänlig teknik
10. Motarbeta alla former av korruption, utpressning och bestickning

April 2010

Policy för AAK-koncernen:

Socialt ansvar

AAK stöder i sina handlingar de tio principerna för FNs Global Compact inom mänskliga rättigheter, arbetsrätt, miljö och korruption. Vi uppfattar principerna som en stark plattform för vår verksamhet när det gäller hållbarhet.

AAK kommer att integrera sociala frågor och miljöfrågor i företagets verksamhet och i interaktionen med våra intressenter. Vi kommer att använda våra resurser i prioriteringsordning, baserat på riskbedömning och sfären för företagets inflytande.

Mänskliga rättigheter

Vi stöder och respekterar skyddet av internationella mänskliga rättigheter och övervakar hela tiden inom vår sfär för företagets inflytande att vi inte kränker mänskliga rättigheter.

Föreningsfrihet

Vi respekterar föreningsfriheten och rätten till kollektiva förhandlingar.

Tvångsarbete

Vi accepterar inte någon form av tvångsarbete, till exempel liv-egenskap, fångelsearbete, slaveri, människohandel eller bruket att behålla viktiga personliga dokument som tillhör medarbetare.

Barnarbete och minderårig arbetskraft

Vi accepterar inte att man anställer barn. Minimåldern för anställning får inte understiga åldern när skolplikt upphör och får under alla omständigheter inte vara lägre än 15 år (14 år i vissa utvecklingsländer).

Där det tillåts av nationell lagstiftning får barn mellan 12 och 15 år utföra några timmars lättare arbete per dag. Arbetet får inte inkräkta på barnens utbildning.

För ung arbetskraft under 18 års ålder måste speciella försiktighetsåtgärder vidtas för att skydda dessa personer mot olyckor och hälsoskador.

Diskriminering

Vi kommer inte att ägna oss åt eller stödja någon form av diskriminering i våra procedurer för att anlita och anställa personal. Anställningsrelaterade beslut ska baseras på relevanta och objektiva kriterier.

Arbetstid

Vi uppfyller alla tillämpliga lokala och nationella standarder för arbetstid och övertid.

Lön

Vi uppfyller minst lokala och internationella lagstadgade minimumstandarder för löner och förmåner, inklusive övertidsersättning. Lönenivån gör det möjligt för arbetstagarna att uppfylla grundläggande behov.

Förhandsbesked

Vi underrättar medarbetarna i rimlig tid om betydande förändringar som kan påverka dem i stor omfattning.

Arbetsmiljö

Vi strävar efter att erbjuda en säker arbetsmiljö för alla medarbetare. Adekvata hälso- och säkerhetsprocedurer implementeras. Vi uppfyller minst all lokal och nationell hälso- och säkerhetslagstiftning i länder där vi bedriver verksamhet.

Våld på arbetsplatsen

Vi skyddar medarbetarna på arbetsplatsen mot trakasserier, misshandel och hot av fysisk, verbal, sexuell och psykologisk karaktär.

Miljö

Vi strävar efter att minimera miljöpåverkan av vår verksamhet genom ansvarsfull hantering, ett allmänt miljömedvetande och användning av miljövänlig teknik. Vi erkänner att den mest kostnadseffektiva metoden för att undvika miljöskador är att förebygga snarare än att bota.

Korruption

Vårt företag ska motarbeta alla former av korruption, inklusive utpressning och mutor.

Med vänlig hälsning
AarhusKarlshamn AB (publ)

Arne Frank, President and CEO

AarhusKarlshamn AB (publ)
Jungmansgatan 12
SE-211 19 Malmö
Sweden

Phone +46 454 820 00
info@aak.com
www.aak.com

Registered office: Malmö
Company no. 556669-2850
SE556669285001

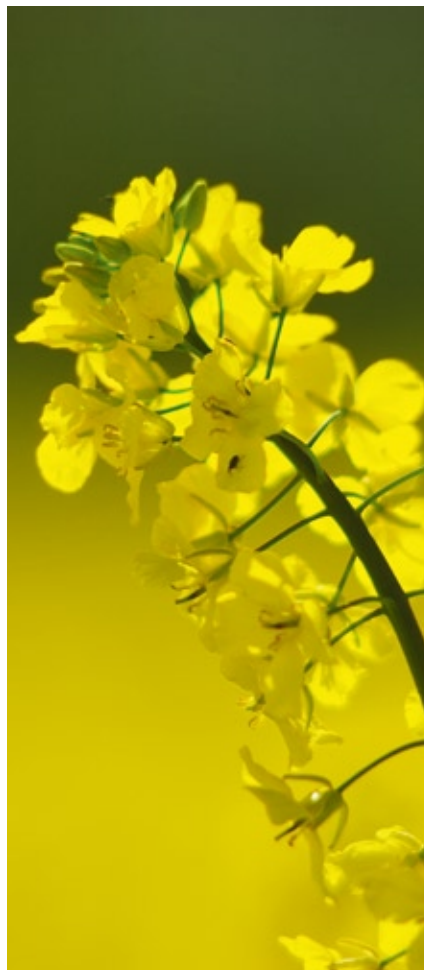
A company in the AAK Group

RSPO – Hållbar råvaruförsörjning

Kraven på att stora företag ska arbeta med CSR-frågor har aldrig varit större. För ett företag som AAK som använder palmolja i verksamheten, är en ekonomiskt hållbar produktion med ansvarstagande för omvärlden av största vikt. AAK var 2003 med och grundade Roundtable on Sustainable Palm Oil (RSPO) som ska stödja odling och användande av certifierad palmolja (CSPO).

AAK noterar ett starkt ökande intresse för CSPO från de som använder palmolja som exempelvis livsmedelstillverkare, och en av de största utmaningarna är hur man ska kunna skilja ut just denna olja och få den transporterad över hela världen, från den certifierade plantagen till tillverkarens egen produktionslinje. Därför tog AAK fram en metod kallad "book and claim". Programmet administreras av ett brittiskt dotterföretag till AAK, Book & Claim Ltd, och har visat sig vara det mest framgångsrika av alla RSPOs olika alternativ till leverantörskedjor. Några av de anslutna bland många andra är; WWF (Worldwide Fund for Nature), Oxfam, Conservation International, Unilever, Tesco, Marks & Spencer's, Cadbury och Carrefour. Efter att i flera år ha förespråkat idén så är GreenPalm i allra

högsta grad aktivt och kan möta behovet av CSPO på ett enkelt och kostnadseffektivt sätt. Den webbaserade plattformen kan ses på www.greenpalm.org.

Mål

GreenPalm har som mål att;

- Öka kunskapen om hållbart producerad palmolja.
- Hindra skövlingen av regnskogar.
- Stödja Roundtable on Sustainable Palm Oil (RSPO).

En grön pionjär

GreenPalm möter de problem som uppstår i en komplex internationell industri. Ett lättfattligt, flexibelt system som är lätt att installera har redan gjort skillnad.

GreenPalm erbjuder en finansiell ersättning till de producenter som kan bevisa att de är miljömässigt och socialt ansvarstagande, som inte förstör viktig skog, och som visar att de hela tiden försöker förbättra sina tillvägagångssätt. Då GreenPalm opererar i en redan existerande kedja av leverantörer säkras samtidigt miljoner jobb inom palmolja-branschen i några av världens fattigaste regioner.

CSR – AAK i omvärlden

Under hösten 2010 aktualiserade media frågan om användning av ogräsmedlet Paraquat hos en av AAKs leverantörer. AAK tog genast upp frågan internt, kommunicerade omedelbart ut en pressrelease och engagerade externa revisorer för att gå igenom fallet på plats hos leverantören i Malaysia. Genom en omedelbar hantering av frågan, kunde AAKs kunder informeras om att den utpekade leverantören agerat i enlighet med gällande lagstiftning och helt enligt AAKs miljöpolicy.

AAK driver miljöfrågorna med leverantörerna

Frågan om ogräsbekämpning i palmplantager har aktualiserats. Bekämpningsmedlet Paraquat har förts upp på dagordningen.

AAK köper som en stor aktör i branschen stora mängder palmolja, som i AAKs anläggningar på tio platser över jorden förädlas till ett brett spektrum av produkter.

– Vi köper palmolja från flera olika leverantörer, däribland UP (United Plantations). UPs ägare är också stor ägare i ett av bolagen, som har ett stort aktieinnehav i AAK, säger Arne Frank. Men AAK behandlar UP som vilken leverantör som helst.

AAK är en av initiativtagarna till RSPO, Roundtable on Sustainable Palm Oil, där företaget fortfarande är representerat i styrelsen. Organisationen driver frågor som ogräsbekämpning hårt och kräver att användning av just Paraquat skall fasas ut. Paraquat har använts för ogräsbekämpning vid nyplantering av palmer.

– Vi driver miljöfrågorna hårt mot leverantörerna, säger Arne Frank. Till vår stora glädje blir fler och fler odlare medlemmar och aktiva i RSPO. De tvingas därmed driva sina verksamheter efter de krav som ställs. Vi kan konstatera att UP, som också är drivande inom RSPO och var första företaget att godkännas av RSPO som producent av uthålligt producerad palmolja, kommer att helt upphöra med Paraquat vid årsskiftet.

AAK har sedan flera decennier köpt palmolja från UPs odlingar i Malaysia.

Konsumentkraven kring frågor som rör ansvaret för omvärlden växer sig allt starkare från konsumenter över hela världen.

AarhusKarlshamn AB (publ) – Styrelse

Melker Schörling

Styrelsens ordförande.

Invald år: AAK 2005

(Karlshamns AB 2001).

Född: 1947.

Nationalitet: Svensk.

Huvudsaklig sysselsättning:

Grundare och ägare av Melker

Schörling AB (MSAB).

Utbildning: Civilekonom.

Professionell bakgrund: CEO i ett flertal företag, av vilka Securitas AB 1987-1992 och Skanska 1993-1997.

Andra styrelseuppdrag: Styrelseordförande i MSAB, Hexagon AB, Securitas AB och HEXPOL AB samt styrelseledamot i Hennes & Mauritz AB.

Aktieinnehav: Melker Schörling är genom MSAB innehavare av 58,5 % av aktierna i BNS Holding AB.

BNS Holding AB innehar i sin tur 16.511.756 aktier (40,4 %) i AAK.

Carl Bek-Nielsen

Vice styrelseordförande.

Invald år: 2005.

Född: 1973.

Nationalitet: Dansk.

Huvudsaklig sysselsättning:

Executive Director (Corporate Affairs)

United Plantations Berhad.

Utbildning: Bachelor of Science.

Professionell bakgrund: Executive director, director-in-charge.

Andra styrelseuppdrag: Styrelseordförande i United International Enterprises Ltd. Vice styrelseordförande i United Plantations Berhad. Styrelseledamot i Danfoss A/S (Bitten and Mads Clausens Fond). *Aktieinnehav:* Carl Bek-Nielsen är genom UIE Ltd innehavare av 41,5 % av aktierna i BNS Holding AB. BNS Holding AB innehar i sin tur 16.511.756 aktier (40,4 %) i AAK.

Martin Bek-Nielsen

Invald år: 2005.

Född: 1975.

Nationalitet: Dansk.

Huvudsaklig sysselsättning: Executive

Director (Finance & Marketing),

United Plantations Berhad.

Utbildning: Agricultural Economics.

Professionell bakgrund: Executive

Director (Finance and Marketing).

Andra styrelseuppdrag: Styrelse-

ledamot i United Plantations Berhad,

Vice styrelseordförande i United

International Enterprises Ltd.

Aktieinnehav: Martin Bek-Nielsen

är genom UIE Ltd innehavare av

41,5 % av aktierna i BNS Holding

AB. BNS Holding AB innehar i sin tur

16.511.756 aktier (40,4 %) i AAK.

Märít Beckeman

Invald år: 2006.

Född: 1943.

Nationalitet: Svensk.

Huvudsaklig sysselsättning:

PhD Candidate och forskning.

Utbildning: Master of Science and

Licentiate in Engineering.

Professionell bakgrund: Project Manager, consultant, business development and product/packaging development.

Andra styrelseuppdrag: Styrelse-

ledamot i Beckeman Consulting AB.

Antal aktier: 0.

Anders Davidsson

Invald år: 2007.

Född: 1970.

Nationalitet: Svensk.

Huvudsaklig sysselsättning: VD

och Koncernchef Bong AB.

Professionell bakgrund:

Managementkonsult

på McKinsey & Co.

Andra styrelseuppdrag: Styrelse-

ledamot i Bong AB.

Antal aktier: 1.200.

Mikael Ekdahl

Invald år: 2005.

Född: 1951.

Nationalitet: Svensk.

Huvudsaklig sysselsättning: Advokat

och delägare i Mannheimer Swartling

Advokatbyrå.

Utbildning: Civilekonom och Jur.

Kand.

Professionell bakgrund: Advokat

och delägare.

Andra styrelseuppdrag: Styrelse-

ordförande i Bong AB, Marco AB,

Absolent AB och EM Holding AB.

Vice styrelseordförande i Melker

Schörling AB, styrelseledamot i

KonstruktionsBakelit AB.

Antal aktier: 8.000.

Arne Frank

Invald år: 2010.

Född: 1958.

Nationalitet: Svensk.

Huvudsaklig sysselsättning:

Koncernchef och CEO.

Utbildning: MSc. Industrial

Engineering and Management.

Andra styrelseuppdrag: Styrelse-

ordförande i Contex Holding A/S

och styrelseledamot

i Alfa Laval AB (publ.).

Antal aktier: 2.000.

Köptioner: 264.500.

Teckningsoptioner: 80.000.

John Goodwin

Invald år: 2005.

Född: 1944.

Nationalitet: Brittisk.

Huvudsaklig sysselsättning:

Financial Consultant.

Utbildning: Chartered Accountant;

Bachelor of Commerce.

Professionell bakgrund: Chief

Executive, Managing director,

Administrative director och

President.

Andra styrelseuppdrag: Styrelse-

ledamot i United International

Enterprises Ltd.

Antal aktier: 0.

Stående: Mikael Ekdahl, Leif Håkansson, Märit Beckeman, Martin Bek-Nielsen, Annika Westerlund och Ulrik Svensson. Sittande: Melker Schörling, Carl Bek-Nielsen, Anders Davidsson, Harald Sauthoff, John Goodwin och Arne Frank.

Harald Sauthoff

Invald år: 2010.

Född: 1955.

Nationalitet: Tysk.

Huvudsaklig sysselsättning: Vice President, Cognis GmbH – numera en del av BASF, The Chemical Company.

Utbildning: Industrial Business Management.

Professionell bakgrund: Risk Management Agricultural Commodities, General Business Management in the Chemical Industry.

Antal aktier: 0.

Ulrik Svensson

Invald år: 2007.

Född: 1961.

Nationalitet: Svensk.

Huvudsaklig sysselsättning: VD Melker Schörling AB.

Utbildning: Civilekonom.

Professionell bakgrund: CFO i flera börsbolag bland annat Swiss International Airlines och Esselte.

Andra styrelseuppdrag: Styrelseledamot i Assa Abloy AB, HEXPOL AB, Niscayah Group AB, Loomis AB, Hexagon och Flughafen Zürich AG.

Antal aktier: 0.

Styrelseledamöter utsedda av personalen

Leif Håkansson

AarhusKarlshamn Sweden AB.

Utsedd av IF-Metall.

Invald år: 2005.

Född: 1957.

Nationalitet: Svensk.

Huvudsaklig sysselsättning:

Fackliga-, kommun- och landstingspolitiska ordförandeskap och styrelseuppdrag.

Utbildning: Elkraftsteknisk.

Antal aktier: 0.

Annika Westerlund

AarhusKarlshamn Sweden AB.

Utsedd av PTK-L.

Invald år: 2005.

Född: 1956.

Nationalitet: Svensk.

Huvudsaklig sysselsättning:

Laboratorieassistent.

Utbildning: Tekniskt gymnasium.

Antal aktier: 0.

Suppleanter

Ulf Friberg

AarhusKarlshamn Sweden AB.

Utsedd av PTK-L.

Invald år: 2008.

Född: 1954.

Nationalitet: Svensk.

Huvudsaklig sysselsättning:

Underhållsingenjör. Ansvarig förebyggande underhåll.

Utbildning: Automationsingenjör.

Antal aktier: 0.

Christer Svantesson

AarhusKarlshamn Sweden AB.

Utsedd av IF-Metall.

Invald år: 2006.

Född: 1951.

Nationalitet: Svensk.

Huvudsaklig sysselsättning:

Reparatör.

Utbildning: Verkstadsteknisk.

Antal aktier: 679.

Revisorer

PricewaterhouseCoopers AB

Anders Lundin

Född 1956.

Auktoriserad revisor.

Huvudansvarig.

Bolagets revisor sedan 2005.

AarhusKarlshamn AB (publ) – Koncernledning

Arne Frank

Anställd: 2010.

Född: 1958.

Nationalitet: Svensk.

Huvudsaklig sysselsättning:

Koncernchef och CEO.

Utbildning: MSc. Industrial Engineering and Management.

Styrelseuppdrag: Styrelseordförande i Contex Holding A/S och styrelseledamot i Alfa Laval AB (publ).

Antal aktier: 2.000.

Köptioner: 264.500.

Teckningsoptioner: 80.000.

Anders Byström

Anställd: 2006.

Född: 1951.

Nationalitet: Svensk.

Huvudsaklig sysselsättning: CFO

(Chief Financial Officer) och

Vice President AAK AB.

Utbildning: MBA.

Antal aktier: 0.

Teckningsoptioner: 70.000.

Renald Mackintosh

Anställd: 2002.

Född: 1951.

Nationalitet: Holländsk.

Huvudsaklig sysselsättning: Vice President

AAK AB, President Business Area Food

Ingredients Continental Europe.

Utbildning: MSc Food Technology.

Antal aktier: 300.

Teckningsoptioner: 40.000.

Torben Friis-Lange

Anställd: 2010.

Född: 1963.

Nationalitet: Dansk.

Huvudsaklig sysselsättning: Vice president

AAK AB och President Business Area

Chocolate & Confectionery Fats.

Utbildning: BSc. Dairy Technology, Graduate

Diploma in Business Administration.

Antal aktier: 0.

Teckningsoptioner: 100.000.

Bo Svensson

Anställd: 1974.

Född: 1951.

Nationalitet: Svensk.

Huvudsaklig sysselsättning:

Vice President AAK AB, President Business

Area Technical Products & Feed.

Utbildning: Graduate Diploma in Food

Engineering.

Antal aktier: 210.

Teckningsoptioner: 10.000.

Jean-Marc Rotsaert

Anställd: 2009.

Född: 1969.

Nationalitet: Amerikansk.

Huvudsaklig sysselsättning: Vice President

AAK AB, President AAK USA.

Utbildning: MSc. Electrical Engineering.

Antal aktier: 0.

Teckningsoptioner: 65.000.

Octavio Díaz de León, David Smith, Torben Friis-Lange, Anne Mette Olesen, Renald Mackintosh, Anders Byström, Arne Frank, Karsten Nielsen, Bo Svensson, Edmond Borit och Jean-Marc Rotsaert.

Octavio Díaz de León

*Anställd: 2007.
Född: 1967.
Nationalitet: Mexikansk.
Huvudsaklig sysselsättning: Vice President AAK AB, Managing Director AarhusKarlshamn Mexico.
Utbildning: MBA, BSc. Mechanical & Electrical Engineering.
Antal aktier: 0.
Teckningsoptioner: 40.000.*

Edmond Borit

*Anställd: 2001.
Född: 1969.
Nationalitet: Peruansk och fransk.
Huvudsaklig sysselsättning: Vice President AAK AB, Managing Director AAK Latin America.
Utbildning: MBA, BSc. Food Engineering.
Antal aktier: 0.
Teckningsoptioner: 50.000.*

David Smith

*Anställd: 2001.
Född: 1960.
Nationalitet: Brittisk.
Huvudsaklig sysselsättning: Vice President AAK AB, President European Supply Chain.
Utbildning: MBA, Graduate Diploma in Business Management.
Antal aktier: 0.
Teckningsoptioner: 40.000.*

Karsten Nielsen

*Anställd: 1988.
Född: 1963.
Nationalitet: Dansk.
Huvudsaklig sysselsättning: Vice President AAK AB, CTO.
Utbildning: Graduate Diploma in Food Technology.
Antal aktier: 264.
Teckningsoptioner: 15.000.*

Anne Mette Olesen

*Anställd: 2010.
Född: 1964.
Nationalitet: Dansk.
Huvudsaklig sysselsättning: Vice president Human Resources and Communications.
Utbildning: MBA, BSc. Chemical Engineering.
Antal aktier: 0.
Teckningsoptioner: 60.000.*

AAKs ordlista

Aminer – Produkter framställda av fettsyror med ytaktiva egenskaper. Används som insatsvara i en lång rad industribranscher.

Bypass-fetter – Fetter som specialdesignats för att passera vommen hos idisslare vilket innebär att större fett- och energimängder kan tillföras högavkastande mjölkcor.

Bypass rapsmjöl – Rapsmjöl som behandlats i en speciell process för att kunna passera vommen hos idisslare. Produkten har ett högre näringsvärde än standardrapsmjöl.

CBA (Cocoa Butter Alternatives) – Fetter med egenskaper liknande kakaosmör, det vill säga hårda vid rumstemperatur och med mycket snabb avsmältning i munnen.

CBE (Cocoa Butter Equivalents) – En typ av CBA som är identisk med kakaosmör och som får användas i choklad upp till 5 procent enligt EUs lagstiftning. Tillverkas av exotiska råvaror, bland annat sheaolja.

CBR (Cocoa Butter Replacer) – CBA med kakaosmörliknande egenskaper. Används bland annat i chokladöverdragna kakor och kex. Enklare att använda än CBE då den inte behöver tempereras.

CBS (Cocoa Butter Substitutes) – CBA med egenskaper och användningsområden som liknar CBR. Tillverkas av palmkärnolja.

Dairy solutions – Fetter avsedda att användas i mejeriprodukter såsom ost, grädde, matfett, glass med flera. Ersätter smörfettet och tillför positiva egenskaper till slutprodukten.

DHA – Omega-3-fettsyra som finns i fiskolja.

EPA – Omega-3-fettsyra som finns i fiskolja.

Essentiella fettsyror – Två olika typer av fleromättade fettsyror, Omega-3 och Omega-6, som är nödvändiga för god hälsa. Kan ej framställas av vår kropp utan måste tillföras genom kosten. Rapsolja är en av de få vegetabiliska oljor som innehåller båda typerna essentiella fettsyror.

Estrar – En kemisk förening mellan fettsyror och alkoholer. Triglycerider, som är huvudbeståndsdel i fett, består av alkohol, glycerol och fettsyror och är således en typ av estrar.

Fetosteroler – Steroler från växtriket. Blodkolesterolsänkande.

Fettsyra – Består av kol och väte i långa kedjor. I ena änden av kolkedjan finns en så kallad karboxylgrupp. De vanligaste fettsyror i vegetabiliska oljor innehåller mellan 12 och 18 kolatomer.

Fleromättade fettsyror – Kolkedjan innehåller två eller flera dubbelbindningar vilket har stor betydelse för deras biologiska funktion.

Flingade fetter – Fetter med hög smältpunkt som levereras i form av små fasta "flingor", vilket förenklar hanteringen för vissa kategorier av kunder.

Formsläppmedel – Fettbaserade produkter som appliceras på insidan av gjutformar. Gör det lättare att ta bort formen när betongen stelnat utan att skada ytan.

Fraktionering – Flerstegs kristallisationsprocess för att framställa CBA.

Glycerol – En alkohol som är en del av fettmolekylen.

InFat – Ett specialfett för modersmjölksersättningar.

IPPC – Ett EU-direktiv om hur industrianläggningar ska miljöprövas. Direktivet gäller verksamhetens hela miljöpåverkan såsom utsläpp till luft, vatten, generering av avfall, användning av råvaror-, och energieffektivitet.

Kakaosmör – Fett som utvinns genom pressning av kakaoböner. Har en sammansättning som ger choklad dess unika egenskaper.

Lipider – Ett samlingsnamn på en bred grupp naturprodukter där bland annat fetter ingår.

Mättade fetter – Har inga dubbelbindningar i kolkedjan.

Nutrition – Näring.

Omega-3 – Essentiella fleromättade fettsyror där den första dubbelbindningen är placerad tre kolatomer från kolkedjans ände.

Omega-6 – Essentiella fleromättade fettsyror där den första dubbelbindningen är placerad sex kolatomer från kolkedjans ände.

Omättade fetter – Har en eller flera dubbelbindningar i kolkedjan.

Parenteral Nutrition – Innebär att vätska och näring ges intravenöst.

PCR – Benämning på en metod att identifiera genetiskt modifierade frö (GMO). Förkortningen står för Polymerase Chain Reaction.

Pumpbara fetter – Produkter med fettkristaller dispergerade i en flytande olja som levereras i tankbil. Används främst i bagerier där de ersätter fasta fetter i förpackningar om 10 kg.

Shortening – fett till bageriindustrin.

Transfettsyror – Omättade fettsyror med en annan typ av dubbelbindning än den som naturligt finns i vegetabiliska oljor.

Transhalt – Andelen transfettsyror i ett fett.

Adress

AarhusKarlshamn AB (publ)

Jungmansgatan 12

211 19 Malmö

Tfn.: 040 627 83 00

Fax: 040 627 83 11

E-post: info@aak.com

www.aak.com

Org. nr. 556669-2850

För mer information se www.aak.com

The first choice for value-added vegetable oil solutions

– Visionen innehåller tre viktiga element, som styr vad vi vill åstadkomma:

- förstahandsvalet
- värdeskapande lösningar
- vegetabiliska oljor